

report

Spolehlivý nezmar přichází

Armáda začíná přebírat první kusy lehkých terénních automobilů Toyota Hilux

strana 4

Jeden ze zkušebních řidičů četař Petr Lux ze 141. zásobovacího praporu říká: Armáda se už nemusí stydět
strana 8

Armáda má staronovou dvojici display pilotů letounů L-159 Alca
strana 20

Četař Dominik Humburger v oktagonu zužitkovává tvrdý armádní výcvik
strana 28

Vyhraje ASCOD, CV90, a nebo to bude Lynx? O tom se rozhodne již brzy

Jdeme do finále

Ve vojenském výcvikovém prostoru Libavá na Olomoucku vyvrcholil několikatýdenní proces testování vozidel ASCOD, CV90 a Lynx. Náměstek ministra obrany pro řízení sekce vyzbrojování a akvizic při této příležitosti třem uchazečům o zakázku oficiálně předal výzvu pro podání nabídek na dodání 210 pásových bojových vozidel pěchoty.

„Výzvu pro podání nabídek jsme zástupcům dodavatelů předali během prezentačního dne 27. května na Libavě. Nyní poběží lhůta, po kterou se s ní budou moci seznámit a sestavit nabídku. Poté nabídky posoudíme a vyhodnotíme, vybereme nejvhodnějšího dodavatele a o výběru budeme informovat vládu ČR,“ uvedl náměstek Lubor Koudelka s tím, že termín pro podání nabídek je 1. července. O nejvýznamnější tendr v novodobé historii v řádu desítek miliard korun se uchází švédská společnost BAE Systems se strojem CV90, německá firma Rheinmetall Landsysteme s vozidlem Lynx a španělská společnost GDELS s obrněncem ASCOD. Během téměř dvouměsíčních zkoušek, které se uskutečnily ve výcvikových prostorech Březina a Libavá, ve Vojenském opravárenském podniku v Šenově a Vojenském výzkumném ústavu v Brně, bylo prověřeno více než třicet hlavních parametrů. Významnou roli sehrál i Vojenský technický ústav ve Vyškově, který byl takřkajíc hlavním garantem v oblasti testování.

Vozidlo ASCOD v terénu

Jízdní zkouška vozu CV90 na zpevněné ploše

A fakta

Celkový počet vozidel: 210

Věž: osádková

Kanon: ráže 30 mm

Protitankové řízené střely

Integrace zbraňového

a informačního systému

Balistická ochrana: minimálně stupeň K5

Počet přepravovaných osob: minimálně 11

Ochrana proti minám: minimální ochrana M4a (pod pásem) a M4b (pod vozidlem)

Ochrana proti IED: nejvyšší stupeň ochrany podle normy STANAG 4569

Aktivní ochrana: v pásmu 360° okolo celého vozidla

Zapojení VTÚ

Státní podnik Vojenský technický ústav zajišťoval zkoušky funkčních vzorků pásových bojových vozidel pěchoty na základě uzavřené rámcové smlouvy o technické pomoci s Ministerstvem obrany ČR. „Vzhledem k tomu, že VTÚ je státním podnikem zřízeným MO ČR mimo jiné i za účelem zajišťování schopností certifikovaných zkušeben, přistoupili jsme k tomuto úkolu nejen jako odborný garant, ale také s vědomím výjimečnosti projektu, před kterým AČR stojí po desítkách let provozu stávající zastaralé techniky. Zkoušky funkčních vzorků pásových bojových vozidel pěchoty byly dalším krokem v procesu akvizice nových pásových bojových vozidel pěchoty pro AČR, na které jsme se podíleli již v roce 2017 při testech původních pěti zvažovaných vozidel. Při aktuálních testech bylo patrné, že bojová technika se neustále vyvíjí a hranice teoretických i praktických možností se posouvají směrem k zajištění úkolů nového válčiště,“ uvedl Petr Kovář, manažer projektových týmů z VTÚ. Ten spolu se svými kolegy vyhodnotuje všechny požadované parametry. Jde například o zkoušky zbraňových systémů, tedy hlavního kanonu ráže 30 mm a spřaženého kulometu, zkoušky průchodnosti, balistické odolnosti, ale také vyhodnocení možností modernizace. V neposlední řadě se s trojicí vozidel, která se o zakázku ucházejí, mohla seznámit i řada vojáků ze 72. mechanizovaného praporu nejen při zkouškách výsadku, ale také například při vyproštění raněných a nenadále evakuaci. A to vše v plné polní. Zde panovala

jednoznačná shoda. Technika je obrovským skokem kupředu a armádě, primárně v podobě 7. mechanizované brigády, přinese to nejlepší, co lze na současném trhu pořídit.

Požadavky plní všichni

Plukovník Ctirad Gazda ze sekce vyzbrojování a akvizic MO je manažerem projektu pořízení BVP. Dle jeho slov je testovaná trojice tým, co armáda potřebuje. „Bude to ohromný skok vpřed. Všechna ta vozidla plní požadavky armády na sto procent. Výsledky, kterých dosahují, ukazují, že jsou to asi ti nejlepší výrobci, které jsme mohli vybrat. Nyní je řada na dodavatelích. Očekáváme jejich nabídky, přičemž důraz bude kladen na cenu. A dovolím si zmínit i fakt, že cenový strop, tedy necelých 52 miliard korun, je jeden z požadavků, který když dodavatel nesplní, může být vyřazen,“ uvedl plukovník Gazda. Vyjma ceny, na kterou je kladen pětadesátiprocentní důraz, bude třicet procent přisouzeno technickým parametrům a míra zapojení domácího zbrojního průmyslu bude hodnocena z patnácti procent. Požadavkem je minimálně čtyřicetiprocentní zapojení českých firem. „Vzhledem k závazku vůči spojencům z NATO na vybudování těžké obrněné brigády do roku 2026 bude největší počet vozidel dodaných vybraným výrobcem v bojové, velitelské a vyprošťovací variantě,“ dodal plukovník Gazda s tím, že další vozidla budou ještě ve verzích průzkumné, ženijní, zdravotnické a jako dělostřelecká pozorovatelná.

Text a foto: Michal Voska

OBSAH

Spolehlivý nezmar přichází	4
Armáda začíná přebírat první kusy lehkých terénních automobilů Toyota Hilux	
Testovalo se ve dne v noci	6
Vojkové zkoušky představovaly poslední krok Hiluxu na cestě k útvarům české armády	
Armáda se už nemusí stydět	8
UAZům zvoní hrana i u sousedů	9
Pestrá paleta našich teréňáků	10
Malá exkurze do historie lehkých terénních automobilů zavedených v československé a české armádě	
Ombudsmanem především pro vojáky	14
Novým hlavním inspektorem ochrany lidských práv resortu Ministerstva obrany je Radek Visinger	
Odvaha a kuráž jim nechybí	17
Strakoničtí vojáci míří do Pobaltí, do alianční mise předpusuté přítomnosti eFP	
Předvádí mistrnou vysokou pilotáž	20
Armáda má staronovou dvojici display pilotů letounů L-159 Alca	
Získali jsme neocenitelné zkušenosti	22
Příspěvkem k zabezpečení průjezdu amerických konvojů napříč republikou se představil nově vznikající prapor podpory nasaditelných sil	
Ranař z Liberce	28
Četař Dominik Humburger v oktagonu zužitkovává tvrdý armádní výcvik	
Bahno, ale s úsměvem	32
Využijí se i v případě katastrofy	36
Armáda ČR připravuje nahrazení bojových dávek potravin variabilnějšími balenými potravinovými dárkami individuálními	
CASA je doma, vítají ji Kbely	38
Dobrovolníkem v první linii	40
Představujeme vojáky aktivní zálohy a jejich civilní profese	
VERA-NG versus drony	42
Česká armáda rozšiřuje své schopnosti a testuje detekci bezpilotních prostředků	
Důstojná rozlučka s Hindem	43
Vrtulníkari z Náměště představili novou tygří kamufláž	
CrossFit – neutichající fenomén	44
Intenzivní trénink na zlepšení fyziky a také sily, který lze provozovat v podstatě kdekoliv	
Aktivní odpočinek u přehrady	45
Volareza představuje svá zařízení: Vojenská zotavovna Dyje – hotel Vranov***	
Haelen MK556	46
Technika a výzbroj	
Speciálové jezdili i na koních	49
Mise Armády ČR v Afghánistánu 2. část	

Armáda začíná přebírat první kusy lehkých terénních automobilů Toyota Hilux

Spolehlivý nezmar přichází

Počátkem července letošního roku převezme armáda první lehké terénní automobily Toyota Hilux. Do roku 2024 by jich měla postupně zařadit do svého vozového parku 1 200 kusů. Kompletně by tak nahradily zastaralé sovětské vozy UAZ-469 a britské automobily Land Rover.

Volba nové generace Toyota Hilux jako univerzálního vojenského zabezpečovacího vozidla pro potřeby AČR má své racionální opodstatnění. Vybraný vůz nejen, že splňuje podmínky zadání výběrového řízení, ale do armádní logistiky osob i materiálu přináší úplně novou kvalitu. Toyota Hilux je totiž dlouhodobě v kategorii středních pick-upů s nosností okolo jedné tuny nejprodávanejším automobilem na světě. Za více než 50 let se tohoto modelu vyrobilo přes osmnáct milionů kusů. Jako bezkonkurenčně nejrozšířenější užitková vozidla můžete potkat Hiluxy v andských průsmycích, na afrických savanách, australských pouštích i za polárním kruhem. Používá je i celá řada armád a paravojenských uskupení. Tomu samozřejmě odpovídá také síť značkových i neznačkových servisních míst. Díky tomu není prakticky místo na světě, kde by toyotu nedokázali opravit.

Výcvik a doprava

Toyota Hilux bude v armádě sloužit jako vojenské zabezpečovací vozidlo kategorie VN1 (tzn. vozidlo nákladní do 3,5 t), které je určeno k výcviku a dopravnímu zabezpečení jednotek při plnění úkolů Armády ČR. Jeden řidič v něm přepraví až 700 kg materiálu. Co do počtu osob se v Hiluxu přepraví pět členů osádky s výzbrojí a výstrojí. A to včetně volně loženého i upevněného materiálu v nákladovém prostoru, popřípadě s materiálem upevněným na střeše. Vozidlo umožňuje vysokou manévrovatelnost, pohyblivost a průjezdnost v terénu a také překonávání vodních překážek broděním.

S hliníkovou nástavbou

Toyota Hilux pro AČR je pětimístná a má prodlouženou čtyřdvéřovou karoserii Double Cab. Vozidlo je poháněno 2,4litrovým turbodieselem o výkonu 110 kW (150 koní) a točivém momentu 400 N.m se šestistupňovou manuální převodovkou, přiřaditelným pohonem 4x4 a uzávěrkou zadní nápravy. Na ložné ploše automobilu je upevněná pevná hliníková nástavba s prosklenými zadními dveřmi. Všechny vozy budou standardně vybavovány sedmnáctipalcovými ocelovými ráfky s celoročními terénními pneumatikami. Vůz je také vybaven asistenčními systémy zvyšujícími bezpečnost a komfort jízdy. Kromě ABS je to asistent rozjezdu do kopce (HAC) a stabilizační systémy vozidla (VSC) a přívěsu (TSC). Hmotnost brzděného přívěsu dosahuje 3 000 kg.

Součástí výbavy Toyota Hilux pro AČR je rovněž elektrický naviják se speciální montážní deskou a bezpečnostním spínačem umístěným pod předním nárazníkem. Ovládá se pomocí kabelu. Jeho tažná síla odpovídá hmotnosti vozidla.

Robustní rám s tuhou nápravou

Na silnici dosahuje Toyota Hilux maximální rychlosti 170 km/h, výrobcem udávaná spotřeba paliva je v rozmezí 8,9 – 10,3 l/100 km. Uživatelské testy ovšem ukazují, že s tímto vozem lze dlouhodobě jezdit i pod osm litrů.

Robustní rám s tuhou zadní nápravou a světlou výškou 290 mm umožňují průjezd nejnáročnějším terénem. Největší úhel stoupání dosahuje 42°, přední/zadní nájezdový úhel 29°/26°, přejezdový úhel 23°. Maximální brodivost automobilu je 700 mm.

Šestnáctiventilový řadový čtyřválcový vznětový motor s označením 2GD-FTV o objemu 2 393 cm³ s přímým vstřikováním common rail, turbodmychadlem VNT a mezichladičem začala automobilka Toyota vyrábět v roce 2015 speciálně pro nejnovější generaci tohoto automobilu. Vyznačuje se nejen nízkou spotřebou paliva, a tedy nízkými emisemi, ale rovněž vysokou spolehlivostí. Nový motor získal hned po uvedení na trh řadu odborných ocenění. Automobilka jej v posledních letech začala montovat rovněž do modelových řad svých velkoprostorových automobilů kategorie MPV. Podle požadavku armády pak bude, kromě běžné motorové nafty (F 54), umožňovat také spalování leteckého petroleje (F 34). Ten používá řada spojeneckých armád, což v případě bojového nasazení usnadní logistické zásobování touto komoditou. Automobil je na základě požadavku AČR vybaven uzavřenou nástavbou připevněnou k ložné ploše. Hliníková nástavba s prosklenými zadními dveřmi je určena především k převozu materiálu a osobních zbraní posádky. Nástavba je uzamykatelná, doplněná LED vnitřním osvětlením, stěny jejího interiéru jsou potažené snadno omyvatelným textilním materiálem.

Text: Vladimír Marek, foto: Glomex

**Vojskové zkoušky – poslední krok Hiluxu
na cestě ke konečnému uživateli**

Testovalo se ve dne v noci

Automobil osobní terénní Toyota Hilux je vojenské zabezpečovací vozidlo kategorie VN1 (tzn. vozidlo nákladní do 3,5 t), které je určené k výcviku a dopravnímu zabezpečení jednotek při plnění úkolů Armády České republiky. Vozidlo přepraví až 700 kg materiálu a pět členů osádky s výzbrojí a výstrojí. A to včetně volně loženého i upevněného materiálu v nákladovém prostoru, popřípadě s materiálem upevněným na střeše. Vozidlo umožňuje vysokou manévrovatelnost, pohyblivost a průjezdnost v terénu a také překonávání vodních překážek broděním. Aby se Hilux dostal ke konečnému uživateli, musel absolvovat náročný proces testování a zkoušek. Provedením vojskových zkoušek Toyoty Hilux byli pověřeni specialisté ze 14. pluku logistické podpory, jejichž hlavním úkolem bylo v rámci tohoto procesu ověřit reálný provoz vozidla u uživatele.

Cesta takového vozidla ke konečnému uživateli není jednoduchá. Skládá se z několika etap: ověřování a testování vlastností a chování vozidla. Poslední fází jsou právě vojskové zkoušky. Než je však vozidlo zařazeno do procesu testování ve vojskových zkouškách, prochází nejprve takzvanými podnikovými zkouškami u dodavatele, které probíhají dle specifikace Armády České republiky. Na ně pak navazují kontrolní zkoušky technických parametrů (technických záležitostí), které provádí Vojenský technický ústav. Po jejich ukončení přichází na řadu zmiňované vojskové zkoušky.

Na silnici i v terénu

„Během tří týdnů v dubnu letošního roku jsme testovali vozidlo Toyota Hilux s tím, že základní úkol – ověřit si reálný provoz – jsme museli detailněji rozpracovat a naplánovat veškeré přípravné fáze. Bylo nezbytné vytipovat místa, kde se budou vozidla testovat, a vytvořit si tým, který se bude na tomto úkolu podílet. To zahrnovalo i výběr řidičů, kteří měli vozidlo testovat v denní i noční době v různých terénních podmínkách včetně běžného silničního provozu,“ říká zástupce velitele 14. pluku logistické podpory plukovník Martin Stojánek, který byl současně předsedou komise vojskových zkoušek.

V rámci vojskových zkoušek se ověřovaly základní parametry, jako je schopnost zátěže, výměna pneumatik v případě závady, výměna světel či spolehlivost motoru. Testoval se i maximální počet přepravovaných osob.

Dalším kritériem bylo posouzení jízdních vlastností a k tomu bylo zapotřebí, aby bylo vozidlo neustále v provozu a jezdilo po všech typech komunikací – silnicích I. třídy, polních cestách i v členitém terénu.

„Řidiče jsme měli čtyři. Dva byli z bojových jednotek, ze 4. brigády rychlého nasazení a 7. mechanizované brigády, a dva byli od nás ze 14. pluku logistické podpory. Všichni byli zkušení profesionálové s dlouholetou praxí,“ pokračuje plukovník Stojánek a dodává, že dohromady řidiči najezdili téměř pět tisíc kilometrů a strávili za volantem řadu hodin ve dne i v noci.

Tým složený ze specialistů

Výhodou týmu, který vojskové zkoušky prováděl, byli specialisté s předchozí zkušeností s tímto procesem. Pro některé to však byla zkušenost zcela nová. Členové týmu byli vybráni z různého odbornostního spektra, kromě řidičů zde byla řada dalších odborníků, techniků i opravářů. Společně vytvořili kompaktní tým, který fungoval naprosto profesionálně a bezproblémově.

V rámci plnění úkolů logistického zabezpečení jednotek Pozemních sil Armády České republiky se 14. pluk logistické podpory specializuje na organizaci a zabezpečení všech druhů doprav a přeprav osob, techniky a materiálu, ale také na opravárenskou činnost (konkrétně se jedná o opravy techniky do rozsahu středních oprav). Proto byl vhodným kandidátem k ověření požadovaných vlastností vozidla.

„Nebyly to jen jízdní vlastnosti, ale mezi sledované parametry patřila i další specifika, která jsou pro provoz vozidla důležitá. Například jsme prověřovali, zda má kotvící prvky kompatibilní s našimi stávajícími prostředky, abychom v případě nepojízdnosti vozidla v důsledku závady byli schopni zabezpečit jeho odtah. Takových oblastí podobného rázu bylo prověřováno mnoho. Podstatné však je, že na základě našich podnětů může dodavatel upravit vozidlo tak, aby bylo pro armádu co nejvíce využitelné. Vše se ale děje stále v mantinelech rámcové dohody,“ přibližuje podrobněji celý proces plukovník Martin Stojánek.

Velmi důležitou oblastí byla také kontrola a podrobné nastudování technické dokumentace vozidla. Během seznámení se s umístěním jednotlivých prvků a schématy často vznikají podněty k úpravě dokumentace. Je totiž důležité, aby měli mechanici po zařazení vozidla do běžného provozu co nejsrozumitelnější podrobný návod, který jim usnadní provádění oprav.

Klády i bahno polních cest

Zkušenosti z právě proběhlých zkoušek jsou pro vojáky z oddělení logistiky 14. pluku logistické podpory nesmírně cennou zkušeností. Základní úkol splnili a během tří týdnů ověřili vlastnosti vozidla, a to jak ve vojenském výcvikovém prostoru na Libavě, na polygonu Úseku oprav v Jaroměři i v běžném silničním provozu. Vyzkoušely se různé druhy terénů – jízda na kládách, na silnici, v kamenitém terénu i v bahnitých podmínkách polních cest.

Řidiči ověřovali vlastnosti vozidla na různých druzích povrchů.

Odnímatelný hardtop vybavený držáky zbraní

Stabilizace podvozku se při zátěžových zkouškách osvědčila.

Toyota Hilux na polygonu Úseku oprav v Jaroměři

„Osobně mám za sebou několik vojenských zkoušek, na kterých jsem se podílel. Ale v takovém rozsahu a podobě, jakou prošly Toyoty Hilux, žádné nepamatuji. I pro mě to byla velmi cenná zkušenost, stejně tak pro členy týmu z oddělení logistiky pluku a vybrané specialisty ze 141. zásobovacího praporu. Skutečně nic nenechali náhodě, šli do detailů a naše závěry budou určitě cennou informací pro závěrečnou fázi této zakázky,“ dodává plukovník Stojánek.

Text a foto: Jana Deckerová

Jeden ze zkušebních řidičů četař Petr Lux ze 141. zásobovacího praporu říká:

Armáda se už nemusí stydět

Jedním z řidičů, který během vojenských zkoušek seděl za volantem Toyoty a najezdil kolem tisíce kilometrů, byl četař Petr Lux ze 141. zásobovacího praporu v Pardubicích.

Do týmu, který měl prověřit jízdní vlastnosti, nebyl Petr Lux vybrán náhodou. Jeho více než desetileté zkušenosti za volantem vojenské techniky hovoří samy za sebe. „Na funkci řidiče jsem na pluku začínal v roce 2011 a moje první vojenské auto byl dnes už historický automobil Praga V3S. Pak přišel UAZ, Land Rover, BVP, Tatra 810 i 815, nová Tatra 7, ale i autobusy,“ vzpomíná Petr Lux.

Pro řidiče je vždy a za každých okolností důležité jediné kritérium. Bezpečně dojet a dopravit buď osádku, nebo náklad na místo určení. Je rozdíl, pokud řidič přepravuje kolem čtyřicítky lidí v autobuse, anebo když jede v UAZu v terénu vojenských újezdů. Proto i jeho zajímalo, jak si Toyota Hilux povede během zkušebních jízd.

Toyota lehce zvládla i brodění

„To, že jsem si mohl vyzkoušet vlastnosti Toyoty Hilux, bylo pro mě jako řidiče nesmírně cennou zkušeností. Teď si umím představit, co všechno to auto dokáže. Vyzkoušel jsem si jeho vlastnosti, co všechno s ním jako řidič zvládnu, když se dostanu do extrémního terénu, ale i jak se Toyota chová v běžném silničním provozu na dálnici. Překvapilo mne, co všechno to auto projelo. Jaký terén zvládlo. V Jarměří máme na polygonu brod. Myslel jsem, že to auto utopíme a s jízdami skončíme. Ale ono to projelo. Na to, že mělo univerzální hladká kola, tak tenhle extrémní terén zvládlo úplně v pohodě. Při brodění mi teklo do auta – povolený brod je totiž 0,8 metru, a byli jsme lehce naklonění, což znamenalo, že jsme byli tak metr v bahně. Vozidlo to přitom zvládlo. Stěrače si poradily i s klasickým vojenským bahnem,“ konstatuje zkušený řidič.

Vůz má stabilizaci podvozku, takže zvládl i jízdu na kluzkých kládách, na kamenné cestě a také na blátivých polních cestách.

Dostala pěkně zabrat

„V civilu jezdím s typově stejným autem jiné značky, na stejném podvozku, ale jízdní vlastnosti jsou s Toyotou nesrovnatelné. Tohle auto drží na silnici, je odhlučňené, převodovka naprosto super. Pro mě jako pro řidiče je v Hiluxu všechno, co k běžné jízdě potřebuji. Měřím 176 centimetrů, tedy standardní výška, a za volantem se cítím naprosto komfortně. Jsou tam i bezpečnostní prvky jako samonavíjecí pásy nebo nastavitelná podpěrka hlavy, to jsou záležitosti, které v případě nehody zachrání život nejen řidiči, ale i celé osádce. Prošli jsme to auto do detailů, měli jsme ho i na zvedáku, takže jsme všechno prozkoumali podle dokumentace do posledního detailu,“ zdůrazňuje četař Lux a dodává, že si vyzkoušel podle manuálu i technologické postupy. Vyhovovaly mu také informace o základní údržbě.

„Pokud to mohu porovnat s UAZem, vím, že s Toyotou nemám strach, že bych někam nedejel. Jízdní vlastnosti hodnotím v superlativech, na běžnou jízdu mu nechybí vůbec nic. Vojenské zkoušky jsem nikdy neabsolvoval, ale je to pro mě neocenitelná zkušenost a určitě mě to posune v rámci mé profese výš. Pokud bych se k této příležitosti ještě někdy dostal, vím už, na co bych se lépe a hned zaměřil. Ale je to nové auto a kdokoliv ho dostane jako řidič, bude spokojený. Už jsem ho měl v rukách, vím, jak se k němu chovat a hlavně, co mi se svými vlastnostmi dovolí. A že jsme ho jako řidiči nešetřili, to snad nemusím dodávat. A mezi námi, myslím si, že s Hiluxem se už armáda nebude na silnicích stydět,“ usmívá se četař Petr Lux.

Text: Jana Deckerová, foto: rtn. Milan Hlavatý

Ford Ranger XLT polské armády

UAZům zvoní hrana i u sousedů

Potřeba co nejrychleji nahradit zastaralé UAZy sovětské provenience, případně jiné zastaralé teréňáky novou automobilovou terénní technikou, není problém pouze naší armády, ale prakticky všech armád zemí V4. Řeší ho jak Poláci, tak i Slováci a Maďari.

Polská armáda si vybrala jako svůj nový univerzální terénní osobní automobil Ford Ranger XLT. První stovku těchto vozidel převzali na sklonku minulého roku příslušníci 2. regionální logistické základny ve Varšavě. Nové Fordy vybavené speciální nástavbou a opatřené pneumatikami typu run-flat by měly postupně nahradit zastaralé automobily domácí výroby značky Honker, vyráběné už od konce 80. let minulého století. Polská armáda by měla v nejbližších letech nakoupit celkem 648 terénních Fordů. Kromě toho v minulosti již nakoupila nové terénní automobily v menších sériích.

Rovněž Ozbrojené síly Slovenské republiky se již léta snaží vypořádat s tímto problémem. Vozidla UAZ-469 v minulosti postupně nahrazovaly automobily Land Rover Defender. Kromě toho byla v malých počtech nakoupena široká škála automobilové techniky této kategorie. Jednalo se o vozidla Nissan Pathfinder, Navara, Hyundai Tucson, Mercedes-Benz G (270, 280, 290), Kia Sportage, VW Touareg a Mitsubishi Pajero. Vojenská policie má navíc k dispozici Ford Ranger P375 MCA. Taky Síly pro speciální operace disponují vlastními

Landrovery slovenské armády

typy lehkých terénních automobilů. Vozidla UAZ dnes představují zhruba čtvrtinové zastoupení v této technice. V současné době se pracuje na projektu jejich nahrazení novým malým terénním automobilem. Jako poslední tak zůstanou u útvarů především v případech, pokud mají speciální nástavbu. Příkladem v tomto směru může být prapor radiační, chemické a biologické ochrany.

Také v maďarské armádě byly od druhé poloviny osmdesátých let minulého století zaváděny automobily UAZ. Ty byly od roku 2003 postupně nahrazovány lehkými terénními vozy Mercedes-Benz G 250 4x4 „Wolf“.

Text: Vladimír Marek,

foto: Ministerstvo obrany Polské republiky a OSSR

Malá exkurze do historie lehkých terénních automobilů
zavedených v československé a české armádě

Pestrá paleta našich teréňáků

Bez lehkých terénních automobilů se neobejde žádná armáda na světě. V armádních vozových parcích patří k těm nejrozšířenějším a nejvíce zastoupeným strojům. Jejich užívání sahá hluboko do historie naší armády.

Škoda Popular

Jedním z prvních vozů tohoto typu naší prvorepublikové armády byl v civilním provozu velice oblíbený lehký automobil s vynikající průchodností terénem Škoda Popular. K jeho přednostem patřilo nezávislé zavěšení všech kol, vhodné zřevodování a také absence diferenciálu. Díky němu měla poháněná zadní kola velmi dobrou trakci v blátě, písku i na sněhu. Pro potřeby československé armády nebylo potřeba standardní verzi ani příliš upravovat. Armádní stroj se kromě pneumatik 5,25-16 s hrubým dezénem lišil především otevřenou karoserií v zelené barvě a specifickou výbavou. Úvodní série 35 roadsterů byla československé vojenské správě dodána do konce roku 1935.

O tři měsíce později ji následovaly tři prototypy vozů, které byly již výrazněji přizpůsobeny potřebám ozbrojených sil. Další práce na nich urychloval nepříznivý vývoj mezinárodně politické situace. A tak již v prosinci 1936 byla po vojenských zkouškách zahájena sériová výroba. Do poloviny srpna bylo armádě dodáno 330 kusů otevřených automobilů Popular v dvoudveřovém a čtyřdveřovém provedení. A to s osvědčeným podvozkem a čtyřválcovým motorem 995 cm³ s výkonem 16 kW. Byla zde i řada doplňků v podobě schránky na dokumenty umístěné pod pravým sedadlem, lékárničky, hasicího přístroje a desetilitrového kanystru.

Do služby v armádě se hlásila také speciální provedení na bázi civilních modelů vyšší třídy. Pokroková konstrukce osobního automobilu Škoda Superb se ve výrazně modifikované podobě uplatnila v terénních vozidlech s konfigurací pohonu 6×4, později i 4×4. Jako první vznikly v dubnu 1936 dva exempláře modelu Škoda 903 právě na bázi řady Superb.

Škoda 903

Na tuto dodávku z produkce ASAP Mladá Boleslav navázal třínápravový štábní model Škoda 903 vycházející z konstrukce civilního osobního automobilu Škoda Superb. V roce 1936 vznikly první dva prototypy s pohonem 6×4. V tomto období byly vyrobeny tři kusy, které převzal Hlavní štáb naší branné moci. Sériová výroba byla zahájena až za války. Celkově bylo vyrobeno jen 45 kusů.

První dva prototypy byly vybaveny šestiválcem s rozvodem SV a zdvihovým objemem 2704 cm³. Třetí automobil vyrobený roku 1938 obdržel větší motor zdvihového objemu 2920 cm³. Přední část automobilu byla sestavena z dílů automobilu Škoda 650, zadní část měla pouze provizorní dřevěnou korbu. Sériové vozy, s jejichž výrobou začala Škodovka až v roce 1939, dostaly modernější šestiválec s rozvodem OHV a zdvihovým objemem 3137 cm³. Jeden z těchto štábních automobilů je ve sbírkách VHÚ.

Džíp Willys MB

Během druhé světové války měla většina našich zahraničních jednotek, a to jak na západní, tak i na východní frontě, k dispozici legendární džíp Willys MB 4×4. Používaly ho například všechny útvary čs. obrněné brigády ve Velké Británii. Tyto džípy sloužily nejen jako vozy velitelů různých stupňů, ale s pomocí velice praktického umístění nosítek na přední kapotě umožňovaly i odvoz raněných do polních ošetřoven. Ve výzbroji je měla také dopravní služba oddílu polního četnictva. Po válce se do československé armády dostal s vracejícími zahraničními jednotkami.

Počátkem čtyřicátých let potřebovala americká armáda s ohledem na rozrůstající se válečný konflikt kvalitní a přitom levný lehký terénní automobil. V opakovaném výběrovém řízení zvítězila nakonec společnost Willys-Overland, která nabídla svůj Jeep Willys MB za 739 dolarů. První kontrakt zněl na 16 tisíc kusů. Již na podzim roku 1941 ale bylo zřejmé, že firma Willys-Overland nebude na zakázku stačit. Navíc narůstaly další požadavky na dodávky velice efektivně řešených vozů jak ze strany US Army, tak i spojenců. Výroba Willysů byla tedy zadána i konkurenční firmě Ford Motors. Džípy byly v průběhu války neustále modernizovány a staly se velmi oblíbenými mezi americkými i spojeneckými vojáky. Automobil byl vybaven čtyřválcovým motorem Willys o výkonu 40 až 45 kW. Dále třístupňovou převodovkou s dvoustupňovou přídatnou převodovkou se spojkou pro odpojení předního náhonu. To umožňovalo pohánět jak jen zadní, tak i všechna čtyři kola. K dispozici byly hydraulické brzdy. Hmotnost tohoto vozidla byla 1 656 kilogramů.

Škoda 1101 VO

Škodě 1101 se říkalo lidově Tudor. Tento vůz vyráběný v národním podniku Automobilové závody Mladá Boleslav a jeho pobočných závodů vycházel z předválečného modelu Škoda Popular, který byl rovněž zařazen do výzbroje naší armády. Lišil se od něho především upravenou karosérií a některými dalšími modernizacemi. Jeho produkce byla zahájena v roce 1946, od roku 1949 ji doplnil modernizovaný typ Škoda 1102.

Vojenská otevřená verze dodávaná do naší poválečné armády s označením Škoda 1101 VO (přezdívalo se jí bojový Tudor) se odlišovala především jinou karosérií. Měla nahradit především dosluhující lehká trofejní vozidla různých typů z výzbroje Wehrmachtu. Práce na vývoji této verze začaly v první polovině roku 1947 a zohledňovaly armádní zkušenosti s vozem Tatra 57 K. Vůz měl celokovovou karosérii hranatých tvarů, se skládací plátěnou střechou a odnímatelnými bočnicemi. Z civilní verze byl převzat podvozek i motor, což negativně ovlivnilo jeho jízdní vlastnosti v terénu. Součástí příslušenství byly kanystry za předními blatníky a držáky pro pušky a samopaly. Vozy pro tuzemsko byly navíc standardně vybaveny topením.

Do září 1948 bylo vyrobeno 260 vozů, z toho 200 pro Jugoslávii a 60 pro Ministerstvo národní obrany. V následujícím roce objednalo Ministerstvo národní obrany ještě 132 kusů. Další stovky kusů odebrala Jugoslávie, Bulharsko a další země.

GAZ 69

Jednalo se o další lehký terénní automobil s náhonnem na všechna čtyři kola, který v naší armádě nahradil bojový Tudor. Vyráběl se v bývalém Sovětském svazu v Gorkovském automobilném zavodě v letech 1953–1972. Jednalo se o standardní dopravní prostředek všech armád Varšavské smlouvy. V naší armádě byl určen pro přepravu osmi osob, případně dvou mužů a pěti set kilogramů nákladu. Štábní verze pak byla předurčena pro přepravu pěti osob. Kromě toho sloužil GAZ v ČSLA jako radiovůz, vozidlo chemického průzkumu a ve výsadečkové modifikaci též jako tahač 82mm bezzákluzového kanonu vz. 59.

Svařovaný žebřinový rám nesl kovovou karoserii krytou plachtou. Základní transportní model 69 měl pár dveří a zadní sklopnou stěnu. Čtyřválcový motor GAZ s rozvodem SV a zdvihovým objemem 2120 cm³ poháněl přes třístupňovou převodovku a dvoustupňovou přídatnou redukční převodovku zadní, nebo všechna kola. Kromě toho existoval ještě model GAZ 69 MAV s rozvodovkou pohánějící třílistou vrtuli pro pohon ve vodě a čerpadlo vody vnikající do vany karoserie. Auto bylo ve vodě řízeno kormidlem spřaženým s volantem.

UAZ

UAZ-469 začal v naší armádě v sedmdesátých letech minulého století nahrazovat již zastaralý model GAZ 69. První kusy opustily výrobní linku Uljanovského automobilového závodu v tehdejším Sovětském svazu koncem roku 1972 a od počátku roku 1973 byla postupně zahájena jejich hromadná výroba. Jednalo se o pětidveřový, sedmimístný otevřený terénní vůz s motorem vpředu, pohonem zadních kol a zapínatelným pohonem 4x4. Řadový čtyřválec UAZ s rozvodem OHV má objem 2445 cm³, vrtání i zdvih 92 mm, kompresi 6,7, karburátor K126 a výkon 55 kW (75 koní) při 4000 ot/min. Je vybaven čtyřstupňovou převodovkou s redukcí.

S nákupem UAZů pro naši armádu se začalo v roce 1974. Jednalo se převážně o modifikace B a Bl. Dostávaly je prakticky všechny útvary, ve kterých plnily roli všestranného automobilu s dobrou průchodností a spolehlivostí v terénu. V naší armádě se používaly i UAZy se speciální nástavbou jako chemická průzkumná verze UAZ-469 CH a UAZ-469 TEP (technická pozorovatelná). V roce 1985 prošel modernizačním programem, dostal silnější motor, lepší odpružení a ergonomii, a to pod označením UAZ-3151. Vzhledově se však nijak zvlášť nelišil od svého předchůdce. UAZy přežily v Armádě ČR až do současné doby.

Land Rover Defender

Vozidla byla zavedena do výzbroje Armády ČR v roce 1995 jako náhrada dosluhujících automobilů UAZ-469. Tento off-road z produkce britské automobilky Land Rover se začal vyrábět v roce 1983, i když název Defender je používán až od roku 1990. Vyznačuje se dobrými jízdními vlastnostmi na komunikaci i v terénu, úsporným provozem a kompatibilitou v rámci armád NATO. Jedná se o vozidlo se zvýšenou průchodivostí terénem, s pohonem všech kol a s dobrou startovatelností za nižších teplot.

Vůz je vybaven motorem 300 TDi – čtyřdobým, vznětovým, řadovým čtyřválcem s přímým vstřikem, přeplňovaný pomocí turbodmychadla s mezichladičem stlačeného vzduchu. Má kapalinové chlazení a mazání tlakové oběžné.

Hlavní spojka je suchá, třecí, jednokotoučová s talířovou pružinou (bez-azbestové obložení), ovládání kapalinové, umístěná na konci klikového

hřídele ve skříni mezi motorem a převodovkou. Ta je mechanická, pětistupňová s převodem čelními ozubenými koly ve stálém záběru, se synchronizací, ovládání přímé kulové, mazání rozstřikem, umístěna na zadní přírubě skříňové spojky. Přídavná převodovka pak redukční a rozdělovací převodovka mechanická, dvoustupňová s převodem čelními ozubenými koly. Uvnitř je umístěn kuželový symetrický mezinápravový diferenciál s uzávěrkou ovládanou na řadicí páce.

Vůz dosahuje maximální rychlosti 135 km v hodině. Minimální stopový poloměr zatáčení je 6/6,4 m, stoupavost 45, brodivost 0,5 m s dojezdem 550 km.

Hard Top Military

V naší armádě jsou používané verze Soft Top s plátěnou střechou, Hard Top s pevnou střechou, speciální nástavby, jako například zdravot-

nická či chemická a AM2 opancéřovaná. Ta byla vyvinuta firmou SVOZ Přelouč pro kontingenty Vojenské policie nasazené od roku 2003 do roku 2006 v jižním Iráku. Vzniklo takto vozidlo Land Rover Defender 110 Hard Top Military. Přidané pancéřování zvýšilo hmotnost na 3 500 kilogramů. Právě z tohoto důvodu muselo být vybaveno výkonnějším motorem. Pancéřování zahrnovalo všechny dveře, čelní sklo, zadní bočnice a střechu. K výrobě neprůhledných částí byly použity speciální ocelové plechy. Chráněn byl i spodek vozidla, které v základním provedení odolávalo ručnímu granátu o hmotnosti do 0,5 kilogramu. V případě většího ohrožení bylo možné namontovat přídavný balistický štít ze speciální hmoty schopné absorbovat, respektive zpomalit účinek výbuchu. Vozidlo tak získalo ochranu proti účinkům miny s náplní trhaviny s ekvivalentem 2,5 kg TNT.

V AČR jsou rovněž tři typy konstrukčního řešení, a to s označením 90, 110 a 130. Tato hodnota nám udává rozvor mezi nápravami.

Kajman

Následně byl v naší armádě zaveden terénní automobil LRD 130 Kajman M1 (Armoured 4). Výrobce tohoto armádního terénního speciálu byla česká firma SVOS Přelouč, která ho vyvinula speciálně pro potřeby 43. výsadkového praporu z Chrudimi. Armáda odebrala 79 automobilů Kajman M1 (a to včetně prototypů a ověřovací série). Z tohoto počtu bylo 43 kusů se zbraňovou nástavbou pro dva kulomety PKB, 30 kusů se zbraňovou nástavbou pro kulomety PKB (PKM) a NSV a šest kusů se zbraňovou nástavbou pro kulomet PKB a granátomet AGS-17.

Text: Vladimír Marek, foto: autor a archiv AR

ROZHOVOR

Novým hlavním inspektorem ochrany lidských práv resortu Ministerstva obrany je Radek Visinger

Ombudsmanem především pro vojáky

Voják ve své stížnosti adresované hlavnímu inspektorovi ochrany lidských práv poukazoval na zaujatost svého nadřízeného a osobní averzi, která vyvrcholila vypracováním neobjektivního a věcně nepodloženého služebního hodnocení s cílem neprodloužení doby trvání služebního poměru. Proti hodnocení podal námitky, ty však nebyly vypořádány.

Po prošetření tohoto případu musel úřad hlavního inspektora dát tomuto vojákově za pravdu. Pro žádné z negativních tvrzení neměl hodnotitel důkazní prostředky a věcně je nebyl schopen doložit. Šetřením dokonce vyšlo najevo i to, že některá z tvrzení jsou vysloveně nepravdivá. Právě zásah hlavního inspektora do tohoto případu pomohl zajistit nestrannost a objektivitu hodnocení a zamezit zneužívání pozice služebního orgánu.

To je pouze jeden z případů, které v minulosti musel řešit úřad hlavního inspektora ochrany lidských práv resortu Ministerstva obrany. Počátkem letošního roku do této významné funkce nastoupil Radek Visinger. A právě jeho jsme požádali o následující rozhovor.

Na co se chcete zaměřit především, máte nějaké osobní vize nebo záměry?

Chtěl bych navázat na dobrou praxi, kterou zavedla má předchůdkyně Lenka Marečková, tedy mimo jiné organizovat pravidelné jednodenní konference – metodické dny hlavního inspektora ochrany lidských práv (HIOLP) za účasti renomovaných odborníků, kteří mohou silou své autority a na příkladech z praxe inspirovat účastníky k všestrannému zachovávání principů právního státu a ochrany lidských práv. Plně si uvědomuji nedělitelnou velitelskou pravomoc, jde mi však o to, aby ten, kdo rozhoduje, bral v úvahu všechny aspekty uznávané a nezbytné v demokratické společnosti.

Budu pokračovat v přípravě Koncepce ochrany lidských práv v Ministerstvu obrany, a to s podporou resortní pracovní skupiny, která byla za tímto účelem ustavena. Jedním z podkladů by se mělo stát anonymní dotazníkové šetření mapující postoje a zkušenosti příslušníků ozbrojených sil se stavem a ochranou lidských práv a základních svobod v resortu. Rád bych rovněž navázal na úspěšnou mezinárodní spolupráci s armádními ombudsmanskými institucemi v zahraničí. Právě ta může přinést cenné podněty a poučení.

A fakta

Radek Visinger absolvoval obory právo a teoretická právní věda na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a obor andragogika a personální řízení na Filozofické fakultě téže vysoké školy. Prošel několika pozicemi v justici od právního čekatele státního zastupitelství, přes asistenta soudce, až po ředitele odboru justičního dohledu Ministerstva spravedlnosti. Působí jako přísedící v trestním senátu Obvodního soudu pro Prahu 2. Příležitostně se věnuje lektorské a publikační činnosti, je autorem dvou právních monografií a spoluautorem komentářové literatury k trestnímu řádu a zákonu o znalcích.

Za co konkrétně jako hlavní inspektor ochrany lidských práv v resortu zodpovídáte?

Mou hlavní odpovědností je koncepční, metodická a analytická činnost, koordinace vzdělávání a výchovy k lidským právům v resortu a součinnost s mezinárodními orgány a organizacemi na poli lidských práv. Hlavní inspektor zastupuje Ministerstvo obrany v Radě vlády ČR pro lidská práva a plní některé další související povinnosti. Je mu svěřena působnost nejen ve vztahu k Armádě ČR, ale k ozbrojeným silám jako celku. Ústava České republiky v čl. 1 odst. 2 stanoví imperativ dodržování mezinárodních závazků a já mám za úkol zabezpečit plnění těchto závazků v ozbrojených silách, například implementací rozhodnutí mezinárodních orgánů, tedy soudů.

Dále odpovídám za vyřízení stížností. Voják by měl své stížnosti řešit obvyklým služebním postupem, ale pokud se jeho stížnost týká porušení lidských práv a základních svobod, může ji předat přímo hlavnímu inspektorovi ochrany lidských práv v resortu.

Jak často se na vás obracejí příslušníci resortu s případnými stížnostmi a požadavky?

Na tuto otázku je obtížné odpovědět – četnost není čím poměřovat. Na kontaktní adresu ombudsman@army.cz je doručováno kolem dvou set podání ročně, několik desítek

z nich jsou stížnosti. Těší mě, že se vojáci výrazně častěji obracejí na HIOLP než na veřejného ochránce práv. Máme tak možnost prošetření a případného zjednání nápravy přímo v resortu.

Jaký charakter stížností převládá?

Charakter stížností je dán působností hlavního inspektora. Jde o stížnosti na porušování lidských práv a základních svobod. Přebíhají stížnosti vojáků z povolání. Jde většinou o záležitosti služebního poměru, především porušování povinností služebních orgánů podle § 2 odst. 3 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, tedy rovný přístup a rovné zacházení ve všech věcech služebního poměru.

Na jaké konkrétní adresy se mají případné stížnosti zasílat a co mají obsahovat?

Optimálně na již zmíněnou elektronickou adresu ombudsman@army.cz, která byla zřízena pro tyto účely. Pokud se voják na HIOLP obrátí tímto způsobem, je výhodou možnost bezprostřední komunikace. Podání může také zaslat přímo k mým rukám fyzicky, na adresu Ministerstvo obrany, Tychonova 1, Praha 6. Důležité je, aby bylo ve stížnosti uvedeno, které věci se týká, proti jakému postupu či chování směřuje a čeho by chtěl voják jejím podáním dosáhnout. Z hlediska řádného prošetření je důležité uvádět konkrétní údaje, tj. kdo může uvedená tvrzení dosvědčit, a připojit listinné

důkazy nebo jejich návrhy, pokud je voják má k dispozici.

Mohou se v oblasti ochrany lidských práv na vás obracet všichni příslušníci resortu, tedy jak občanští, tak státní zaměstnanci a vojáci?

Působnost hlavního inspektora ochrany lidských práv je vymezena Základním řádem ozbrojených sil ve vztahu ke všem příslušníkům ozbrojených sil včetně např. studentů vojenských škol. Je oprávněn vyřizovat i stížnosti občanských zaměstnanců resortu Ministerstva obrany, samozřejmě za podmínky, že se týkají porušení lidských práv a základních svobod. Pokud jde o státní zaměstnance, s přijetím zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, a nařízení vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu, byla na Ministerstvu obrany zřízena funkce tzv. prošetřovatele, který přijímá a prošetřuje oznámení státních zaměstnanců o spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu, týkají-li se všech skupin zaměstnanců zařazených v resortu MO. Pokud vznikne podezření na porušení práv státního zaměstnance, může se obrátit též na svého představeného, nebo jeho nadřízeného, pokud by stížnost směřovala vůči němu.

Text: Vladimír Marek, foto: autor a Jana Deckerová

Strakoničtí vojáci míří
do Pobaltí, do alianční
mise předsunuté
přítomnosti eFP

Odvaha a kůraž jim nechybí

Strakonický 25. protiletadlový raketový pluk čeká historický okamžik. Poprvé bude stavět samostatné úkolové uskupení do zahraniční operace. Od letošního července budou strakoničtí vojáci působit v Pobaltí v rámci alianční předsunuté přítomnosti eFP (enhanced Forward Presence).

Jednotka pozemní protivzdušné obrany, jejíž jádro tvoří příslušníci 25. protiletadlového raketového pluku ze Strakonice, bude součástí bojového uskupení, jež působí v Litvě pod vedením Německa. „V souladu s konceptem Alianční předem nastavené přítomnosti se budeme podílet na kolektivní obraně NATO v prostoru nasazení v době míru, krize a případně konfliktu,“ přiblížil úkol jednotky její velitel major Roman Dvořák.

Strakoničtí vojáci budou přispívat k zabezpečení protivzdušné obrany bojového uskupení a budou společně cvičit s jednotkami z dalších zemí Severoatlantické aliance. „Výcvik bude veden na reálných cílech v rámci přímé bojové podpory jednotek Alianční předem nastavené přítomnosti eFP (enhanced Forward Presence), Sil velmi rychlé reakce NATO (takzvané VJTF – Very High Readiness Joint Task Force) a Baltic Air Policing,“ doplnil major Dvořák.

Mají odvahu a kuráž

Důležitou zkoušku, kterou bylo certifikační cvičení, mají vojáci již za sebou. Ukázali, že odvaha a kuráž jim rozhodně nechybí, když absolvovali certifikaci podle náročných standardů NATO. Cvičení se uskutečnilo v druhé polovině dubna ve výcvikovém prostoru Boletice. Na jeho průběh dohlíželi hodnotitelé z nadřízeného stupně a dalších útvarů a složek Armády ČR. „Strakoničtí vojáci jsou velmi motivovaní. Je vidět, že tvrdě pracovali a chtějí ukázat, jak jsou dobří. Je to pro ně otázka cti, aby úspěšně prošli certifikací,“ ocenil přístup vojáků plukovník Jan Farlík z Univerzity obrany, který na cvičení působil jako vedoucí hodnotitelského týmu.

Cvičení bylo rozděleno na dvě části. V té první vojáci absolvovali bojové střelby z protiletadlových raketových kompletů RBS-70. Následně se rozmístili ve výcvikovém prostoru a podle taktického námětu plnili úkoly, jež byly zaměřené na řízení protivzdušných operací v mezinárodním prostředí. Ze vzduchu na ně ve dne i v noci útočily podzvukové i nadzvukové bojové letouny a vrtulníky. Na zemi zase museli odrážet útoky místních ozbrojenců.

Řešili i další incidenty, jako například ztrátu spojení, konflikt s místním obyvatelstvem, opravy techniky nebo ošetření zraněného vojáka a jeho transport vrtulníkem. Čelili útoku, při kterém byly použity zbraně hromadného ničení. Simulovány jim byly i incidenty z oblasti kybernetické bezpečnosti, jež představují v současnosti velmi aktuální hrozbu.

Přezkoušení z bojových dovedností

Střelby z protiletadlových kompletů a navažující taktické cvičení byly jen částí celého procesu certifikace. Ještě před tím museli vojáci projít přezkoušením z různých bojových dovedností.

Jejich úkolem v Litvě bude zabezpečovat protivzdušnou obranu bojovému uskupení. Nikoho tedy asi nepřekvapí, že vojáci byli zkoušeni z toho, jakým způsobem vedou boj se vzdušným protivníkem. Přezkušování byli jak operátoři, kteří obsluhují protiletadlové komplety RBS-70, tak i jejich velitelé.

„Při hodnocení jsme kladli důraz na sladěnost velitele a operátora, správné a včasné vydávání rozkazů k palbě a jejich důsledné splnění. Prověřili jsme, zda jsou velitelé schopni vybírat cíle dle pravidel střelby. U operátorů jsme se zaměřili na jejich dovednosti v zachytávání a sledování cílů,“ uvedl instruktor z oddělení bojové přípravy nadporučík Pavel Zelenka.

Reálné situace

Vojákům byly simulovány scénáře, jež se maximálně blížily skutečné bojové situaci. „Každá úloha se skládala z několika desítek cílů, které

útočily v taktických formacích, v rychlém sledu a z různých směrů. Některé z těchto cílů byly vlastní, jiné byly záměrně mimo prostor odpálení rakety kompletu,“ doplnil nadporučík Zelenka.

Činnost vojákům ztěžoval i omezený počet raket. „Společně s hustotou náletové situace a časovým limitem to hodně prověřilo psychiku velitele i operátora,“ potvrdil nadporučík Zelenka, že to vojáci neměli jednoduché.

Zkouška čekala i vojáky, kteří obsluhují systémy velení a řízení palby. Chybět nemohlo ani přezkoušení ze střelecké přípravy

a základních bojových dovedností jednotlivce (tzv. ICCS – Individual Common Core Skills). Vojáci tak museli prokázat, že si poradí při kontaktu s neozbrojenou i ozbrojenou osobou. Umí reagovat na nález nevybuchlé munice nebo nástražného výbušného systému. Vojáci musí mít nadřilované také postupy při raketovém nebo dělostřeleckém přepadu. Vědí, jak se chránit před bojovými chemickými látkami. Jsou schopni poskytnout první pomoc. Vojáci musí znát i to, jak postupovat při požáru, včetně použití hasicího přístroje a uhašení hořící osoby.

„Výraznou nervozitu jsem nepociťoval, ale určitou zodpovědnost jistě,“ svěřil se jeden z vojáků po přezkoušení. „Nechtěl jsem to zkazit ostatním. Záleží mi na tom, aby naše jednotka prošla a byla dobře hodnocená. Jako jeden tým fungujeme nejen v České republice, ale budeme tak fungovat i v Litvě,“ dodal desátník, jenž slouží jako operátor protiletadlového kompletu RBS-70. Ambicí strakonických vojáků je projít v nejbližších letech hodnocením podle metodiky NATO. Proto i certifikační cvičení a přezkoušení, které mu předcházelo, bylo hodnoceno

podle těchto pravidel. Strakonický útvar je první jednotkou v armádě, jež si před výjezdem do zahraniční operace zvolila těžší variantu a rozhodla se absolvovat certifikaci podle alianční metodiky.

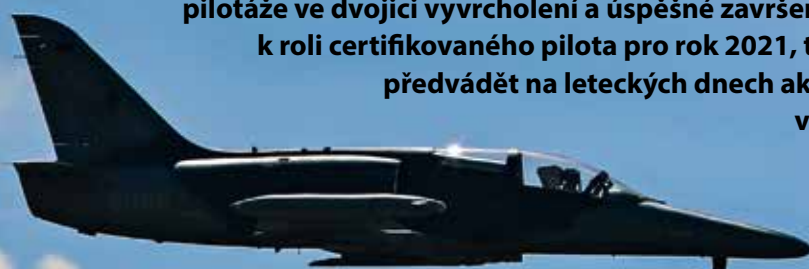
Text a foto: kpt. Jana Samcová

Armáda má staronovou dvojici display pilotů letounů L-159 Alca

Předvádí mistrnou vysokou pilotáž

Zkušeného display pilota letounů L-159 Alca kapitána Aleše Seidla doplnil v letošním roce kapitán David Byrtus. Pro oba znamenala nominace a následná ukázka vysoké pilotáže ve dvojici vyvrcholení a úspěšné završení několikaměsíčního výcviku k roli certifikovaného pilota pro rok 2021, tedy pilota, který je oprávněn předvádět na leteckých dnech akrobatická letecká vystoupení v České republice i v zahraničí.

Oba jmenovaní piloti jsou absolventy Univerzity obrany (dříve Vojenská akademie). Jejich letecká kariéra začala na letištích v Pardubicích a v Náměšti nad Oslavou, kde létali na letounu L-39C a ZA. Později na letišti v Čáslavi absolvovali přeškolení na bitevník L-159. K dnešnímu dni má kapitán Seidl nalétáno na letounech L-39 cca 700 hodin a na letounu L-159 cca 800 hodin. Kapitán Byrtus nalétal cca 600 hodin na L-39 a cca 600 hodin na L-159. Nácvik vystoupení display pilota probíhal přímo nad letištem podle dané osnovy, která se stanovuje vždy na začátku sezony a je v souladu s mezinárodním předpisem NATO – STANAG 3533 FS, stanovujícím například minimální výšku akrobatických prvků, bezpečnou vzdálenost od diváků a rychlost letounů.

Nechyběl ani přepad letiště

Letošní vystoupení se skládalo ze dvou částí. Zhruba jednu třetinu tvoří ukázka přepadu letiště, respektive letecký úder na pozemní cíle doplněný o pyrotechnické efekty na zemi, a zbylé dvě třetiny představují ukázku slétanosti dvojice s prvky vyšší techniky pilotáže. Cesta k úspěšné certifikaci obnáší do dvou desítek hodin nácviků. „Úplně na začátku bylo nezbytné určit, kdo bude vedoucím skupiny,“ vysvětluje s úsměvem kapitán Seidl a dodává:

„Poté jsme vzali starou, předchozí ukázkou a zamysleli jsme se, zda nejde nějak vylepšit zejména z pohledu atraktivnosti pro diváky,“ objasňuje, jak k současné certifikaci a blízkým ukázkám oba piloti přistupují. Na začátku jim ve všem pomohla i moderní technologie. Oba piloti strávili hodně času na simulátoru při nácvicích ukázky a ověřování, zda je nová sestava proveditelná. Po schválení sestavy Velitelstvím vzdušných sil piloti začali intenzivně využívat simulátor především k sladění vzájemné slétanosti a spolupráci. Tento druh výcviku jim pomohl zapamatovat si sestavu a díky tomu nemuseli přemýšlet nad jednotlivými prvky během reálných nácviků. „Samotný letový výcvik začal lety do výcvikového prostoru, kde jsme trénovali nízké létání ve dvojici a nácviky jednotlivých prvků,“ objasňuje nováček ve dvojici kapitán Byrtus. Teprve po zvládnutí těchto dovedností začala dvojice pilotů trénovat sestavu nad základnou. Celé jejich úsilí a snaha byla zakončena obdržením certifikátu od Odboru dohledu nad vojenským letectvím.

Pod dohledem staršího pilota

Dle platných leteckých předpisů a nařízení musí být tento druh nácviku pod dohledem staršího pilota na zemi, který současně celý let natáčí na záznamové zařízení. Stejně tak řídicí

věž musí mít po celou dobu vizuální kontakt s letounem. Z tohoto důvodu nelze tento výcvik provádět např. ve vojenských výcvikových prostorech.

S tímto druhem výcviku je spjata hluková zátěž, která ovlivňuje město Čáslav a okolní obce zvýšenou intenzitou, proto je třeba před zahájením ukázek, respektive výcviku, s předstihem informovat městské a obecní úřady, stejně tak informaci poskytnout s předstihem na webových a facebookových stránkách základny. I to provází certifikace. Nutno dodat, že délka ukázky je zhruba 10 minut a těchto ukázek se realizuje okolo třiceti za rok. Jedná se tedy v součtu o zhruba 300 minut, asi pět hodin v kalendářním roce.

Čekají je nejen letecké dny

A kde se můžete na novou dvojici display pilotů těšit? Jejich prvním vystoupením (byť on-line a bez diváků) byla na konci května Aviatická pouť v Pardubicích. Další jsou na řadě, pokud to dovolí epidemiologická situace, letecký den v Roudnici nad Labem, Dny NATO a Dny Vzdušných sil v Ostravě či letecké dny v Litvě, Slovensku, Slovinsku, Polsku, Francii a Maďarsku.

Text: kpt. Hana Havrdová, Michal Voska,

foto: Michal Voska

Během zajišťování podpory průjezdu amerického konvoje přes Českou republiku předvedly doslova učebnicovou spolupráci nově vznikající prapor podpory nasaditelných sil a 14. pluk logistické podpory.

Příspěvkem k zabezpečení průjezdu amerických konvojů napříč republikou se představil nově vznikající prapor podpory nasaditelných sil

Získali jsme neocenitelné zkušenosti

Z nebe padal hustý déšť. Vypadalo to, že Vysočina nechce nechat žádného z amerických vojáků na pochybách, o jak drsný kraj se jedná. Konvoj sestávající z obrněných vozidel Stryker a další těžké techniky zastavil před bránou tranzitního stanového tábora v Rančířově. Ten pro potřeby zajištění přejezdu sedmi set vojáků a více než 160 kusů techniky 2. jízdního pluku americké armády z bavorského Vilsecku přes území České republiky do Maďarska na cvičení vybudovali příslušníci nově vzniklého praporu podpory nasaditelných sil z Rakovníka ve spolupráci se 14. plukem logistické podpory.

Z každého obrněnce vyskočil jeden voják, který měl za úkol navést vozidlo přímo do tábora. Na první pohled bylo znát, že Američané mají tyto postupy nadřilované. Vojáci, přestože byli promočení a unavení, plnili potřebné úkony naprosto přesně. Měli přitom za sebou noc a část dopoledne strávenou na českých silnicích. „Jedno z našich vozidel mělo nad rámem na objezdu Prahy poruchu, začaly se kvůli tomu tvořit kolony. Velmi se omlouváme všem lidem, ale museli jsme jet bohužel velmi pomalu. Naše poslední čtvrtá skupina tak kvůli tomu nabrala několikahodinové zpoždění,“ řekl v této souvislosti tiskový důstojník pluku major John Ambelang.

Američané jezdí na petrolej

To už ale američtí vojáci doplňují do svých strojů pohonné hmoty.

Plní i prázdné kanystry, které měli upevněné zvenku na bojových vozidlech. Následuje kontrola vozidel, nejnutnější údržba a zaparkování techniky. Až teprve potom přichází na řadu potřeba lidí.

„Informace o pohybu jednotlivých částí amerických konvojů se průběžně zobrazovaly na digitální mapě ve štábním stanu. V okamžiku, kdy se přiblížily k Rančířovu, bylo naším úkolem jejich navedení do tábora, zajištění dotankování techniky, její zaparkování a poskytnutí další logistických služeb,“ vysvětlila nám velitelka lokality Rančířov kapitánka Zdeňka Lapáčková. Tato energická žena slouží v Rakovníku na pozici velitelky rotы logistiky. Tady zodpovídá za chod stanového tábora, tedy za ubytování, sociální zázemí a za koordinaci všech dalších našich služeb s americkou stranou. Před nedávnem se přitom vrátila z mateřské dovolené a hned ji čekal tento náročný úkol. Její manžel je navíc nasazen v misi v Mali, takže děti musely jít k dědovi s babičkou. Ale taková je prý už služba. „Objekt Rančířov, který patří pod Agenturu logistiky, rozhodně nebyl vybrán náhodně. Je velice vhodný pro

V průběhu výstavby tábora bylo potřeba přemístit stovky tun materiálu.

Výstavba stanů s nafukovacími opěrami

Neodmyslitelnou kulisu rančířovského tábora tvořili nadšenci vítající americké vojáky.

výstavbu podobného tábora. Jsou zde široké komunikace pro přesuny těžké americké techniky a také velké parkovací plochy. Využili jsme i místo na doplňování pohonných hmot. Problém byl jen v tom, že americká technika jezdí na letecký petrolej. Uvažovalo se nad tím, že bychom ho přivezli z některého z našich letišť, ale nakonec si ho dodala americká strana sama," dodává.

Nejen výstavba, ale i údržba

To už ale první američtí vojáci míří do stanového tábora. Celkově zde bylo postaveno 38 stanů, v každém je dvanáct lůžek. Zatímco si ukládají osobní věci, vysvětluje nám velitel zásobovací čety z Rakovníka poručík Petr Fišer genezi vybudování tábora. „Ještě předtím, než jsme přistoupili k jeho výstavbě, museli jsme vybrat správný druh stanů. Použili jsme nafukovací. Jejich výztuže se plní vzduchem s pomocí kompresorů. To je poměrně rychlá záležitost. Následuje jejich zpevnění s pomocí opěrných tyčí, instalace hygienické vložky, namontování světel a nakonec topného systému v podobě naftových agregátů," ukazuje poručík. „Výstavba takového tábora představuje jednu z hlavních funkčních náplní našeho praporu. To, že jsme si ji nyní mohli tady přímo v praxi vyzkoušet, nám poskytlo neocenitelnou zkušenost. V našem útvaru v současné době s ohledem na jeho etapu výstavby převládají rekruti. Proto bylo nutné je nejdříve zaškolit a ukázat jim materiál, kterým armáda disponuje a který budeme v budoucnu využívat.“

Že se nejedná pouze o výstavbu, ale i údržbu stanového tábora, se můžeme za pár okamžiků přesvědčit na vlastní oči. Jeden z kompresorů má problémy a nestíhá doplňovat výztuhy vzduchem. Ta se povážlivě naklání. Už je tady ale několik našich vojáků. Zatímco jeden z nich ji podpírá, další přináší náhradní kompresor. Ve chvíli je celý problém vyřešen.

Nechybí ani zdravotníci

Nemohli jsme přehlédnout, že americké bojové transportéry Stryker jsou zvenku doslova obaleny nejrůznějším materiálem. Kromě již zmíněných kanystrů na nich byly upevněny krabice s bojovými dávkami stravy, karimatky, spacáky, ale i batohy s osobními věcmi vojáků. A právě ty dostaly v tom dešti nejvíce zabrat. Skupina amerických vojáků, která se již ubytovala, vyrazí s ručníky a promoklými osobními věcmi nejdříve do prádelny a pak do sprch. „Pro hromadné sprchování jsme ve spolupráci s 31. plukem chemické, radiační a biologické ochrany využili soupravy pro dekontaminaci osob SDO. Sušičky a pračky si dodala americká jednotka, my jsme pouze zbudovali prádelnu včetně inženýrských sítí, jako je elektřina, voda a odpady. Pokud budeme v budoucnu disponovat i tímto materiálem, určitě by bylo vhodné jím tábor doplnit," upozorňuje kapitánka Lapáčeková. „Kromě toho jsme ale museli řešit i toalety, sběr komunálních odpadů a také jejich vyvážení a vynášení. Při kumulaci

A fakta

2. jezdecký pluk (2nd Cavalry Regiment) je mechanizovaným útvarem americké armády. Jeho tradice sahají do roku 1836, kdy vznikl jako dragounský pluk. Letos koncem května tedy oslavil 185 let své existence. Pluk se aktivně zúčastnil mnoha konfliktů včetně americké občanské a obou světových válek. V závěru druhé světové války operoval i na českém území. V současné době je dislokován na území SRN jako součást sil americké armády v Evropě.

Příjezd amerického konvoje do prostoru tankování

takového množství lidí to ani jinak nejde. Na vyvážení fekálií a zásobování vodou máme techniku, kterou i s obsluhou dodal pardubický pluk. Postupně ale budeme disponovat i těmito schopnostmi.“

Zatímco vojáci 2. jezdeckého pluku si prokřehlá těla masírují teplou vodou ve sprchách, jen o kousek dál odolává proudům deště stan s červeným křížem. V něm sídlí zdravotní pohotovost tábora. „Spíme přímo tady, takže držíme nepřetržitou čtyřadvacetihodinovou službu. K dispozici máme zdravotnickou brašnu a lékařský batoh. Jsme schopni ošetřit takové ty běžné úrazy a případně poskytnout nějakou přednemocniční neodkladnou péči.

Připravili jsme si léky a prostředky pro takové ty běžné problémy, jako je nějaké lehké zranění, nevolnost či průjem. Pokud by došlo k vážnějšímu zranění, řešili bychom to přes integrovaný záchranný systém," vysvětluje lékař kapitán Tomáš Rejda.

Vstřicní vojáci

Nyní je nejvíc hluku slyšet z jídelny. Pro vojáky jsou zde připravené bojové dávky stravy. Rakovníčáci se netají tím, že jednou by chtěli v takovýchto táborech poskytovat i teplou stravu z čerstvých surovin. „Náš prapor je nově vzniklý útvar s neúplnou naplněností. V současné době pracujeme na doplnění

Součástí tábora byly i kontejnery, které bylo potřeba přemístit těžkou technikou.

Doplňování PHM

25

Vše bylo potřeba ještě účetně dořešit.

A fakta

Do manévru Defender Europe 21 se na 30 místech Evropy zapojilo na 28 tisíc vojáků z 26 členských a partnerských zemí NATO. Hlavní dějství cvičení se odehrávalo na Balkáně s využitím klíčových pozemních a námořních tras spojujících Evropu, Asii a Afriku. Jen v Albánii bylo rozmístěno na šest tisíc amerických vojáků. V albánském přístavu Durrës (Drač) Američané už vylodili na 700 kusů vojenské techniky, které přes oceán přepravila obří logistická loď USNS Bob Hope.

Spojenci mimo jiné trénovali nasazení amerických sil o velikosti jedné divize (tedy až 20 tisíc mužů) ze Spojených států do Evropy a jejich přesun napříč kontinentem do různých výcvikových oblastí.

Kompresory doplňovaly vzduch do vzpěr stanů.

Američtí vojáci opouštějí obrněná vozidla Stryker.

jak lidí, tak i vybavení. Ze všeho nejvíce nyní potřebujeme řidiče. Naším úkolem je totiž převážet obrovské kvantum materiálu. Chybí nám i obsluhy speciálních zařízení, ať již se jedná o elektrocentrály, kontejnery na vodu, sociální kontejnery. Potřebujeme rovněž elektrikáře, abychom byli schopni udělat kompletní elektrorozvody. Pokud bychom měli zajistit i stravování, tak se samozřejmě neobejdeme bez kuchařů a dalšího pomocného personálu. V tomto směru bude důležité i to, jak budou s ohledem na koronavirová opatření probíhat odborné kurzy a další příprava personálu," upozorňuje kapitánka Lapáčková.

Občas se u ní některý z amerických vojáků zastaví. Buď se chce na něco zeptat, anebo si chce jen tak popovídat. Jejich konvoje míří do Maďarska na mezinárodní cvičení Saber Guardian 2021. To je součástí rozsáhlé alianční série cvičení pod souhrnným názvem Defender Europe 21. Právě logistické zajištění amerických konvojů představuje příspěvek Armády České republiky do této řady.

„Nesetkali jsme se s tím, že by s americkými vojáky byl nějaký problém, jsou velice vstřícní. Byli rádi, že si mají kde odpočinout. Pochvalovali si stany i celkové zabezpečení v táboře. Všechno konzultuji s velitelem amerického podpůrného týmu. Vycházíme si maximálně

vstřícní. Pokud jsme vznesli nějaké požadavky na dodržování našich pravidel, tak s tím neměli nejmenší problém. Většina příslušníků 2. pluku strávila v technice více než deset hodin. Je na nich vidět, že jsou unavení. Jsou rádi, že se mohli vysprchovat a nyní si půjdou lehnout," dodává.

Tábor se postupně vylidňuje. Většina vojáků mizí v ubytovacích stanech. Je to jako proměna kouzelným proutkem. Všude je najednou neuvěřitelné ticho. Také kapitánka Lapáčková se po probdělých hodinách chystá na chvíli ulehnout. Již brzy ji čeká další náročná noc.

Text: Vladimír Marek, foto: autor a rtm. Štěpán Petřík

Výhody:

1. Systémy zajišťující bezpečnost jízdy a přepravovaných osob (ABS, EDB, BA, VSC, A-TRC, EPS, TSC, HAC, airbagy).
2. Výbava vozidla: navigátor, nezávislé topení, klimatizace, odnímatelný hardtop vybavený držáky zbraní.
3. Vozidlo je vybaveno pohonem 4x4, přídatnou převodovkou a uzávěrou zadního diferenciálu.

TOYOTA HILUX

Základní technicko-taktická data

Rozměry (d × š × v)	5 485 × 2 100 × 1 905 mm	Převodovka	Manuální, 6 rychlostních stupňů
Světlná výška	280 mm	Stoupavost	42°
Rozvor	3 085 mm	Boční náklon	45°
Rozchod	1 550 mm	Výkon motoru	110 kW při 3 400 ot/min
Brodivost	700 mm (max. 7 km/h)	Nejvyšší rychlost	170 km/h
Celková hmotnost / s přívěsem	3 210 kg / 6 300 kg	Jízdní dosah	650–800 km
Užitečná hmotnost	890 kg	Spotřeba	10 litrů/100 km
Max. hmotnost brzděného přívěsu	3 500 kg		

ROZHOVOR

**Četař Dominik Humburger
v oktagonu zužitkovává
tvrdý armádní výcvik**

Ranař z Liberce

Amatérský mistr ČR v MMA četař Dominik Humburger z 31. pluku radiační, chemické a biologické ochrany Liberec se prosazuje i v profesionálním MMA, ve střední váze, kde hned při prvním zápase knockautoval svého soupeře. To vše by ovšem nešlo bez podpory jeho velitelů a samozřejmě také rodiny. Jaké to je skloubit život vojáka a zápasníka, nám Dominik přiblížil v rozhovoru, který se uskutečnil jen krátce po jeho jubilejním, ale úspěšném debutu.

Směšená bojová umění (anglicky Mixed Martial Arts, zkráceně MMA) je plnokontaktní bojový sport bez využití zbraní, umožňující údery i chvaty, boj ve stoje i na zemi, a spojující různé techniky jiných bojových sportů i bojových umění. Vznikl na konci 20. století ze soutěží, jejichž cílem bylo nalézt mezi různými bojovými uměními nejúčinnější způsob boje ve skutečných situacích neozbrojeného střetu. V České republice jsou největší organizace Oktagon MMA, IAF a GCF. Bojuje se povětšinou v oktagonu (osmiúhelník vyplněný pletivem, často označovaný jako klec) anebo v upraveném boxerském ringu. V profesionálních bojích se bojuje na omezený počet kol s přesně daným časovým limitem. Povinné chrániče tvoří pouze MMA rukavice, chránič zubů a suspensor. Je několik způsobů, jak dosáhnout vítězství — knockout (KO), vzdání soupeře (submission), zastavení rozhodčím – technické KO (TKO), vážnější zranění, které znemožňuje pokračování v zápase (injury) nebo výhra na body (unanimous decision).

Respekt k soupeři do oktagonu patří.

Dominiku, přibliž nám tvé začátky v MMA, co tě do oktagonu přivedlo?

V České republice se dělí MMA na amatérskou a profesionální scénu. Do této chvíle jsem působil v amatérské scéně, kde jsem měl celkem 17 zápasů. V dubnu tohoto roku jsem měl svůj první profesionální zápas, který jsem vyhrál v prvním kole KO.

Jak se ti dařilo v amatérské scéně a kdy přišel zvrat a myšlenka na profi scénu?

Co se týče mých výsledků, jsem amatérským mistrem ČR MMA 2019 a bronzový pro rok 2020. Zúčastnil jsem se jakožto reprezentant ČR dvakrát mistrovství světa v Bahrajnu a několika republikových turnajů. Co se týká mého dalšího působení v MMA profesionální scéně, je mým cílem zápasit v nejprestižnějších organizacích jak u nás, tak především ve světě. To byl můj sen od prvního zápasu a za ním jdu. A nyní se mi cesta otevřela. Kam se dostanu, to ukáže jen čas.

Jak lze skloubit práci vojáka a fyzicky tak vyčerpávající zápasnickou kariéru, kde jistě není nouze o zranění?

Ne vždy je jednoduché skloubit život profesionálního sportovce a vojáka z povolání. Život profesionálního vojáka byl vždy můj sen, tudíž jsem moc rád, že si ho mohu plnit. Povinnosti vojáka si vždy plním na 100 % a odměnou mi je benevolence mých nadřízených k mému životu sportovce, čehož si velice vážím. Co se týká zranění, je to jako u jakéhokoliv jiného kontaktního kolektivního sportu. Samozřejmě se snažím jim předcházet. V tomto směru mi zajišťuje podporu můj tým, jak ze strany fyzioterapie, masáže, tak i okamžitého lékařského dohledu.

Vstřícnost nadřízených je zásadní. V čem dále ti AČR pomohla v plnění tvých snů?

Jakožto voják mám možnost individuální fyzické a psychické přípravy. Velice si cením řádu a disciplíny, které mi v tomto směru pomáhají i ve sportovním životě. Dále bych chtěl zmínit výhody, které nabízí AČR. Počínaje volnými vstupy například do bazénu, fitness až po mnohé další, které využívám v rámci mé přípravy a regenerace. V neposlední řadě bych chtěl poděkovat za ochotu a vstřícnost mých nadřízených v souvislosti s mou předzápasovou přípravou.

Armáda ti vyšla vstříc. A co podpora tvé rodiny a okolí?

V tomto směru jsem vděčný za každou pomoc a podporu. Rodina, přátelé a tým stojí jednoznačně za mnou. Za jejich podporu jsem velice rád. Bez ní by to nešlo, protože jedna část přípravy je fyzická, ale zápasník musí být dobře naladěný i psychicky a to bez podpory nejde.

Jsi vystudovaný záchranář, proč tedy služba v armádě?

Profesionálním vojákem jsem chtěl být již od mládí a tato práce mě velice lákala, a to nejen kvůli zbraním, které jsem měl a mám rád od mala. Vždy jsem byl velkým srdcařem a říkám, že by si to alespoň na pár měsíců měl vyzkoušet každý. Proto jsem po dokončení střední záchranářské školy neváhal ani chvíli a vstoupil do AČR. V armádě zastávám hodnost četař na pozici řidič specialista a svého rozhodnutí nelituji. Armáda mě formovala a dala mi řád a disciplínu. Před nástupem do řad AČR jsem byl v jistých situacích, jak se říká horká hlava, ale během služby jsem se naučil řešit věci s rozvahou a klidem a i tyto věci využívám ve své sportovní kariéře.

Jaké máš plány do budoucna?

Do budoucna se chci posouvat jak ve vrcholovém sportu, tak i ve své vojenské kariéře. Mám velký zájem na tom, abych se v AČR profesně zdokonaloval, a proto neodmítám nikdy žádnou výzvu. A nejen proto mají oba tyto životní cíle stejnou váhu.

Připravil: Michal Voska,

foto: archiv Dominika Humburgra (Striking Pictures)

Za volantem vojenské Tatry

A fakta

Dominik Humburger se narodil 3. 1. 1996 v Liberci. Vystudoval střední záchranářskou školu a nyní slouží u 31. pluku radiační, chemické a biologické obrany v Liberci. Svůj byt sdílí s Caesarem, což je pes, kříženec pitbulla a bulteriéra. V mnohém mu pomáhají rodiče, zejména při venčení a péči o psa, ale jak sám uvádí, bez rodičů, především mámy, by to nezvládl. Kromě biologické rodiny má rodinu i ve svém týmu, který jej motivuje a ve všem mu pomáhá. Jde o HS Team a MMA Liberec.

Vojáci pomáhají svým kolegům, válečným veteránům

Charitativní Běh pro válečné veterány okolo republiky byl letos plný rekordů. Přes tři tisíce vojáků z více než čtyřiceti útvarů a zařízení resortu obrany uběhlo celkem 116 098 kilometrů, což je třikrát víc kilometrů než vloni a padesátkrát víc, než je délka hranic naší země. Celkem se na účtu Vojenského fondu solidarity díky této akci sešlo víc než půl milionu korun. Částka je oproti minulému ročníku jednou tak vysoká.

Stane se pilot ČSA vojákem z povolání?

Mezi novými absolventy vyškovského kurzu základní přípravy pro záložníky a dobrovolníky byl také vojín Jan Hladký, v civilu pilot Boeingu u ČSA. Už od mládí toužil po životě v armádě a svůj sen si nakonec splnil až ve 40 letech. Do budoucna uvažuje o tom, že se stane profesionálním vojákem.

Ministři schválili novou politiku kybernetické obrany

Dne 1. června se formou videokonference uskutečnilo zasedání ministrů obrany NATO. Řešil se blížící se summit i vize Aliance do roku 2030. Ministři schválili několik dokumentů, z nichž nejdůležitější je nová politika kybernetické obrany. Alianční přístup v této oblasti musí reagovat na změny bezpečnostního prostředí, zejména v oblasti technologií. NATO se soustředí na ochranu svých informačních a komunikačních systémů a bude pokračovat v implementaci kybernetického prostoru jako operační domény.

300 tisíc korun pro Vojenský fond solidarity

Firma Sellier & Bellot, dlouholetý dodavatel Armády ČR, věnovala ve prospěch Vojenského fondu solidarity 300 tisíc korun. Společnost je tradičním českým výrobcem munice už od roku 1825 a řadí se tak mezi nejstarší strojírenské firmy nejen v České republice, ale i ve světě.

Patří k nejlepším v boji s covidem

Vojenská nemocnice Olomouc získala cenu za počín roku 2020. Ocenění od zastupitelstva města Olomouc je za práci v době covidové pandemie. V dubnu 2020, kdy bylo v České republice hospitalizováno 400 pacientů s onemocněním Covid-19, se ve VN Olomouc léčil každý dvacátý z nich, což bylo dvanáctkrát víc, než odpovídalo podílu nemocnice na národní lůžkové kapacitě. Během druhé vlny pandemie bylo v nemocnici hospitalizováno více než 760 infekčních pacientů.

Bahno, ale s úsměvem

Prudký déšť, bahno i vítr, sem tam z mraků vykoukne sluníčko. Brzy ráno ukázaly Doupovské hory zatím svoji „vlídnější“ tvář. Kromě silnějšího větru začalo i lehce pršet. Jak jinak? Doupov měl ale během celého dne typicky přitvrdit. Vojáci 4. brigády rychlého nasazení jsou už na něj nicméně zvyklí, protože právě tady se odehrává většina jejich výcviků. Nyní ho na dva týdny obsadili příslušníci 41. mechanizovaného praporu ze Žatce. Je to jejich první výcvik po nucené přestávce způsobené pandemií koronaviru. Jindy na počasí nadávají, ale teď je na nich vidět, že se na „svůj“ druhý domov – Doupov – těšili a jsou šťastní, že jsou konečně tam, kam patří, a mohou se věnovat tomu, k čemu jsou určeni.

Na první pohled shromaždiště vypadalo jako velké zelené mraveniště. A jako zvuková kulisa duněly Doupovem motory Pandurů. Všechno směřovalo k jedinému – útoku pěchoty v otevřeném terénu s podporou Pandurů. Smyslem tohoto jednoduchého námětu bylo, aby mechanizované čety opět naskočily do ostrého výcvikového tempa včetně ostrých střelb. Mraveniště se změnilo v zařezávající útvar – slovo velitele – a jde se na to!

„Výcvik tady na Doupově jsme zaměřili zejména na prověření schopností mechanizovaných rot, zejména na komplexní výcvik pod taktickým námětem se zaměřením na bojové střelby družstev a čet“, informuje velitel 41. mechanizovaného praporu podplukovník Stanislav Kočica a dodává, že do svých výcvikových plánů naskočili i řidiči bojových kolových vozidel Pandur, pro něž Doupov připravil prověrku v náročném bahnitém terénu, při nočních přesunech a rozmístění

mimo boj mechanizovaných rot, výcvik v přesunech a zaujímání obrany.

Útok přechází plán

Každé bojové střelby, při kterých se vojáci pohybují s ostrou municí a plní bojové úkoly, začínají plánem a vydáním bojového rozkazu. Velitel musí do posledního detailu promyslet, jaký manévr chce provést a zároveň jak zajistit co největší bezpečnost lidí při samotném provedení bojových střelb. Rozdělí konkrétní úlohy a každému veliteli čet přidělí daný úsek na základě získaných informací průzkumných jednotek.

Vojáci jednotlivých čet se pak od svého velitele dozvědí kde bude jejich místo a jaký cíl mají před sebou. Přípravu na boj v poli nepodceňují. Maskování je základ neviditelnosti. I vojáci mají svůj make-up, jen barvy jsou trochu jiné než

Výcvik prověřil schopnosti mechanizovaných rot.

Doupov prověřil vojáky nejen svým počasím, ale i terénem.

Námět výcviku byl zaměřen na bojové střelby družstev a čet.

na ples. Převládá zelená a hnědá. Smyslem je splynout s přírodou, nesvitit na otevřeném bojišti a nehlásit tak nepříteli – tady jsem, tady máš svůj cíl!

Jde to ráz na ráz!

Cíl je jasný – odrazit útok nepřítele a zneškodnit ho. Pěchota rozdělená do jednotlivých čet vyráží vpřed v určeném směru. Pandury pěchotu podporují cílenou střelbou na určitý cíl. Vojáci se musí pohybovat v otevřeném terénu, ke krytí využívají navršené valy, vodní příkopy a veškerý terén, který Doupov nabízí. Útok se vede zprava, zleva, středem. Vše koordinuje velitel družstva, který je pomocí vysílaček ve spojení s jednotlivými veliteli čet a vede jednotlivé útoky. Všude je slyšet střelba. Kulomety, RPG, Pandury. Sviští to vzduchem a jednotlivé útvary postupují rychle vpřed.

Vojáci si cestu nevybírají. Mají jasně vytyčený směr, ve kterém se mohou pohybovat, střílí vždy na pokyn velitele. Není to nic příjemného, zvláště když se jedná o ostrou střelbu. O bezpečnost lidí jde v první řadě, a to je úkol instruktorů, který se nesmí nikdy podcenit.

V boji jde o jediné – o život

Od rána prší. Zpočátku jen lehce mžilo, teď když se jde do akce, už pořádně leje. Voda je úplně všude. K tomu se přidal vítr. Maskáče vodu nepropouští, ale pokud musíte projít třicet centimetrovým brodem, mokrý v kanadách ani nevnímáte. Do toho se obalíte bahnem při zalehnutí a je po kráse. Vybrat si při útoku, kam zalehnu, na to není čas. Ale vojáci vědí, že na bojišti není místo pro manekýny, že v boji jde jen o jediné – buď já, nebo nepřítel. Odrazit jeho útok a dobýt dané území bylo cílem mechanizovaných jednotek.

I vojáci mají svůj make-up.

A pokud víte, že za sebou máte Pandury a nad vašimi hlavami sviští jejich střely, tak to také není nic příjemného. Periferní vidění je základ. Jedním okem sleduji velitele a čekám na jeho rozkaz k palbě. Musím také sledovat dění před sebou i vedle sebe, abych se nedostal do směru palby ostatních vojáků. Chybu uděláš jenom jednou!

„Při výcviku jsme dbali především na velitelskou činnost, manévry s vozidlovým i pěším prvkem, přesnost střelby a maskování. Jeli

jsme nejen ve dne, ale také v noci, včetně nočních přesunů. Naskočili jsme okamžitě do ostrého tempa, ale na všech je vidět nadšení, že se vrací tam, kde je jejich místo, a každý z nich dělá to, k čemu jsou určení. To znamená být perfektně vycvičený k ochraně a obraně naší země. Pro mě jako velitele bylo důležité zjištění, že výcvikový deficit nebyl na kvalitě výcvikových návyků a schopností vojáků znát,“ dodává závěrem podplukovník Kočica.

Text a foto: Jana Deckerová

Studenti v Brdech řešili bezpečnostní situace zemí EU

V Brdech proběhlo celostátní kolo 14. ročníku středoškolské soutěže EuropaSecura. Organizuje ji Institut pro evropskou politiku EUROPEUM a na zabezpečení celostátního kola se podílí Ministerstvo obrany a Armáda ČR. Do soutěže se v základním kole zapojilo více než tisíc studentů, kteří podstoupili znalostní on-line test. V krajském kole písemně vypracovali a následně on-line obhájili bezpečnostní analýzu konfliktu v daném regionu. Vítězové se pak sešli v Brdech na celostátním kole. Zastupovali jednotlivé členské státy Evropské unie v rolích diplomatů, kteří řešili bezpečnostní situaci fiktivní země.

Výměna vědeckých zkušeností

Doktorka Irene Mac Allister z USA jako vůbec první významný vojenský vědec z NATO ukončila svou více než rok trvající stáž v České republice, která se uskutečnila díky programu Výměna inženýrů a vědeckých pracovníků pod záštitou Ministerstev obrany USA a ČR (The Partnership for Peace Status of Forces Agreement – NATO SOFA). Vědecky se dlouhodobě profiluje jako biochemik v US Army Engineer and Research Development Center (ERDC) v Champaign, Illinois. Zároveň více než sedm let působila na akademické půdě jako docentka na lékařské fakultě univerzity v Illinois, kde vedla výzkumné projekty pregraduálních studentů. V ČR posílila vědecký tým Katedry molekulární patologie a biologie Fakulty vojenského zdravotnictví v Hradci Králové a předala své vědecké know-how českým kolegům.

Potápěči z Česka a Slovenska na společném cvičení

V břidlicovém lomu Šifr u Svobodných Heřmanic se uskutečnilo cvičení Open Water 2021. Sešli se zde potápěči 15. ženijního pluku a ženijního praporu Sereď. Mezinárodní výcvik se spřáteleným praporem ze Slovenska se koná pravidelně jednou ročně. „V současné době nemáme mnoho zkušených potápěčů a potřebujeme je vycvičit na určitou úroveň. Proto je to hodně o vzájemném předávání informací,“ přiblížil hlavní účel výcviku jeho řídící poručík Michal Strejc.

Ve Vyškově rozjíždí nový koncept výuky zbrojírů

Vzhledem k rychlejšímu tempu zavádění nové výzbroje do AČR došlo téměř ke kompletní generační obměně ručních zbraní. Bylo proto nutné přehodnotit stávající koncept výuky odborníků oprav ručních zbraní.

Pro realizaci tohoto konceptu bylo nutno připravit kompletně nové zázemí, které bylo vytvořeno nejen pořízením nového vybavení, ale i vlastní výrobou speciálních přípravků a pomůcek. Vznikla tak nová učebna, která umožňuje efektivně realizovat nejen výuku, ale i veškeré vojenské opravy i technické prohlídky současné generace ručních zbraní. A v omezené míře opravy i všech předchozích. K vybudování učebny bylo využito doby výrazného omezení výuky během probíhající pandemie Covid-19. Základním benefitem nové učebny pro celou AČR je skutečnost, že její vybavení je možným vzorem pro zbrojní dílny praporů a malých jednotek AČR.

Využijí se i v případě katastrofy

O tom, jak je důležité stravování vojáků během bojového nasazení či válečného konfliktu, asi není potřeba nikoho přesvědčovat. V náročných polních podmínkách ale není vždy k dispozici polní kuchyně, která by mohla připravovat pro vojáky teplou stravu. V takovýchto případech se dostává ke slovu bojová dávka potravin (BDP).

Ta byla před lety speciálně vyvinuta pro vševojskové použití. Respektuje naše stravovací zvyklosti a ekonomické možnosti. Dávka je použitelná jak v míru při zabezpečení různých programů Armády ČR, tak v době branné pohotovosti státu.

Revoluční změna

V současné době se však v této oblasti připravuje další doslova revoluční změna. Dosavadní dávky jsou totiž vydávány v jednom celodenním balení, což ne každému vyhovuje. Stává se, že uživatel její velkou část odloží a nekonzumuje. „Požadavek

na balení do krabice a venkovní fólie je logický z hlediska dlouhodobého skladování, ale ne z hlediska potřeb a možností uživatele. Připravované balené potravinové dávky individuální (BPDI) řeší nejen tyto nedostatky, ale oproti stávající koncepci mají celou řadu výhod," vysvětluje náčelník proviantní služby AČR Martin Petružálek. „Především se jedná o to, že umožňují individuální výběr trvanlivých potravin podle prováděného výcviku či klimatických podmínek a jsou zde některé moderní prvky jako například energetické gely, proteinové tyčinky, sušené maso nebo produkty fair trade zemědělství. Celodenní dávka je nově rozdělena na tři díly – snídani, oběd a večeři. Jednotlivé balíčky jsou navrženy tak, aby mohly být uživatelem konzumovány beze zbytků a nedocházelo k plýtvání. Navíc jsou lépe skladné a umožní uživateli jejich lepší uložení," dodává.

Péče o nezávadnost a jakost

Jedná se o zcela nový koncept zabezpečení stravy v bojových i krizových podmínkách, který musel být prověřen i z hlediska zdravé výživy, zdravotní nezávadnosti a jakosti jednotlivých použitých potravin. Na tom se s orgány proviantní služby podíleli i příslušníci vojenského zdravotnictví spolu s vojenskými veterináři. Byla provedena kalkulace potřebné energie, nutrientů a vitaminů pro vojáka. Dále bylo nutné nalézt potraviny a doplňky, které by tyto potřeby beze zbytku v dávkách naplnily a odpovídaly moderním zásadám zdravé výživy i potřebám dlouhodobého skladování. To se, i díky laboratoři Vojenského veterinárního ústavu v Hlučíně, podařilo.

Až 216 kombinací

Do budoucna se počítá se šesti základními druhy balených potravinových dávek individuálních (BPDI 1–6). BPDI č. 6 bude vždy dehydrovaná. A právě těchto šest základních variant umožní kombinaci jednotlivých potravin tak, že může vzniknout až 125 balíčků.

Jejich základ tvoří trvanlivé hotové sterilované pokrmy (oběd a večeře), které jsou doplněny chemickým ohřevem. Každé z těchto jídel váží až 340 gramů.

Jako americké MRE

Samozřejmostí je balení potravin do sáčků ze silnostěnné fólie (po vzoru amerických MRE – Meal Ready to Eat). To bude umožňovat jejich jak pozemní, tak i vzdušnou přepravu i snadné vložení do batohu. Do BPDI budou zařazeny potraviny a doplňky „nového typu“, které vychází z aktuálních výživových trendů a novinek v technologii dlouhodobě udržitelných potravin.

Zvýšený příděl energie

Pro potřebu zvýšeného nároku na příděl energie uživateli, např. při náročném výcviku, jsou připraveny přídatky potravin s označením PP-C a PP-D, které vhodně doplňují svým složením jednotlivé druhy BPDI. Pro vojska speciálního určení bude připravována dávka dehydrovaná, extra lehká. Létající personál a parašutisté dostanou potravinový balíček s označením P Air a P Par.

Modularita v kombinaci s použitými piktogramy (balíčky jsou vybaveny vícejazyčným textem a piktogramy) umožňuje použití dávky také pro zahraniční humanitární účely.

A to s ohledem na kulturní stravovací návyky místního obyvatelstva (hovězí, drůbeží, vepřové, ryba, bezmasé). Skladba potravin a použité technologie jsou zvoleny tak, aby se minimalizovalo použití přídavných látek a konzervantů.

Nouzové zásobování obyvatelstva

„Tento projekt se netýká pouze armády, navázali jsme spolupráci se Správou státních hmotných rezerv (SSHR) a integrovaným záchraným systémem (IZS). Počítáme například se stravováním prostřednictvím těchto dávek při dlouhodobých zásazích složek IZS, ale i s nouzovým zásobováním obyvatelstva v období od vzniku mimořádné události do okamžiku zavedení stravování náhradním způsobem. Netýká se to pouze území naší republiky, ale může se jednat například o živelní pohromu či jinou nenadálou situaci v některé ze zemí EU," upozorňuje Martin Petružálek. „Dávky přitom budou uloženy v předem zvoleném skladu Správy státních hmotných rezerv tak, aby je v neodkladném případě bylo možné transportovat a distribuovat i vrtulníky. Tato státní organizace přitom bude průběžně zajišťovat jejich doplňování na předem stanovenou úroveň. Jak armáda, tak i složky IZS budou pak v rámci svého hospodaření refundovat náklady za odebrané dávky," dodává náčelník proviantní služby AČR na závěr.

Text: Vladimír Marek, foto: autor a Proviantní služba AČR

CASA je doma, vítají ji Kbely

Letouny CASA C-295M představují pro Armádu České republiky klíčový prvek v kategorii letecké přepravy. Za své jedenáctileté působení přepravily přes 120 tisíc cestujících a téměř čtyři tisíce tun materiálu. Jejich celkový nálet doposud činí přes 17 tisíc letových hodin. Pořízení dalších dvou letounů znamená nejen posílení letecké flotily 24. základny dopravního letectva Praha-Kbely, ale i rozšíření schopností Vzdušných sil Armády České republiky. První ze dvou nových letounů CASA C-295MW s trupovým číslem 0481 odstartoval ze Seville a po pěti hodinách přistál na kbelském letišti.

Hlavním rozpoznávacím znakem nového letounu CASA C-295MW jsou malé zahnuté aerodynamické plochy (winglety) na koncích křídel. Winglety a vylepšené turbomotorové motory Pratt and Whitney Canada PW 127G zvyšují nosnost letounu o 900 až 1 000 kg, což letoun využije zejména v horském nebo vysokohorském prostředí. Zvýšenou nosnost lze využít pro přepravu nákladu nebo většího množství paliva. Díky nižšímu aerodynamickému odporu křídel rovněž poklesla spotřeba paliva o tři až čtyři procenta. Laicky řečeno – unese o tunu víc a spotřebuje méně paliva.

Dokáže letět výš a dál

„Další výhodou je lepší výškový dostup. Letoun CASA C-295MW s jedním motorem nastoupá o 460 metrů výš, se dvěma motory až o 1 400 metrů výš. Pokud letoun využije zvýšenou nosnost pro nesení více paliva a zároveň zohlední nižší spotřebu, dolet letounu se tak prodlužuje o 10 až 15 procent,“ vyjmenovává výhody nového

letounu podplukovník Miloš Domin, velitel 242. transportní a speciální letky.

Modernější jsou oproti stávajícím strojům také komunikační, navigační a avionické systémy. Letoun disponuje modernějším systémem plánování letu, satelitní komunikací a systémem datové komunikace. „Elektronické a aviatcké modernizace se ovšem dočká také čtveřice současných letounů CASA C-295M. Budou vylepšeny jako nové C-295MW, ale bez úprav křídel. Modernizace čtyř letounů by měla být ukončena do konce roku 2022,“ uzavírá podplukovník Domin.

Spolu s letounem získalo letectvo také doplňkovou výbavu umožňující použít je k různým typům letů. V interiéru je možné kromě přepravy nákladu umístit také podélné lavice pro až 69 vojáků, sedadla pro až 46 cestujících, případně i lehátka pro lehce raněné nebo dvě jednotky intenzivní péče PTU (Patient Transport Unit) pro těžce raněné nebo nemocné pacienty.

Nejen pro mírové podmínky

Z hlediska potřeb ozbrojených sil mají letouny C-295M zásadní přínos. Umožňují mimo jiné takzvané taktické létání, tedy výcvik zaměřený na působení v reálných ozbrojených konfliktech či jiných rizikových podmínkách. Jedním z důležitých kroků se stalo zapojení do několika specializovaných mezinárodních cvičení zaměřených na transportní letectvo, například European Air Transport Training. Klíčové se stalo zapojení českých letounů C-295M v misi na Sínajském poloostrově MFO (Multinational Force and Observers). Češi zde působí od roku 2013 a letecká jednotka se stala cennou posilou. Kromě standardní letecké přepravy osob a materiálu jde také o přepravu raněných a nemocných a v neposlední řadě i o pravidelné monitorovací lety s mezinárodními pozorovateli na palubě.

CASA létá pro zraněné

Své schopnosti ovšem kbelské posádky prokazují i v jiných oblastech. Poměrně často jsou letouny CASA využívány pro mise MEDEVAC.

Na letišti v pražských Kbelích přistál s novým letounem Miloš Domin, velitel 242. transportní a speciální letky (vpravo).

Manipulační rampa nového letounu CASA C-295M

Letouny C-295M díky integraci komplexního zdravotnického vybavení, včetně jednotky intenzivní péče PTU, umožňují komfortnější a především bezpečnější přepravu nemocných a zraněných. Pacienty navíc nebývají jen příslušníci ozbrojených sil, ale nezdědka také civilní osoby.

„Nové letouny budou plnit stejné úkoly jako dosavadní stroje. Budou se podílet na zajištění zahraničních misí, transportu osob i materiálu, pomáhat při humanitárních misích. Letouny CASA působí od roku 2013 v misi MFO

na Sínajském poloostrově a přepravily stovky tun materiálu, tisíce osob v přepravních misích, výsadech nebo při transportu pacientů v rámci programu MEDEVAC. Pořízení nových strojů proto pokládám za klíčový prvek v kategorii letecké přepravy a pro českou armádu jsou logickým krokem,” uvedl plukovník Martin Nezbeda, velitel 24. základny dopravního letectva Praha-Kbel.

Text: Jana Deckerová a kpt. Zuzana Špačková
foto: Tomáš Zorvan a plk. Magdalena Dvořáková

POSTOJNÝ

VÝSTAVNÍ

 ZÁLOŽNÍCI POD LUPOU

Představujeme vojáky aktivní zálohy a jejich civilní profese

Dobrovolníkem v první linii

V současné složité době, „době covidové“, je více než kdy jindy potřeba občanů, kteří bez váhání pomohou potřebným. Dvačtyřicetiletý Pavel Jurkovič je od roku 2004 vojákem jednotky aktivní zálohy u Krajského vojenského velitelství Liberec, kde zastával funkce zástupce a následně velitele pěší čety, a stál tedy u zrodu jednotky.

V současné době je zařazen na funkci mladšího zdravotnického záchranáře. Jedním z jeho úkolů je provádět výcvik příslušníků roty v oblasti poskytnutí první pomoci a první pomoci v boji. Svoje získané znalosti a dovednosti průběžně doplňuje nejenom formou absolvování vojenských kurzů, například základní a rozšířené první pomoci, ale také formou kurzů v civilu. Je tedy schopen aplikovat aktuální poznatky do praxe.

Nadrotmistr Pavel Jurkovič působí jako dobrovolník v Oblastním spolku Českého červeného kříže Liberec. Již při „první vlně“ pomáhal v libereckém kraji zejména starším občanům s nákupy, s rozvozem dezinfekce a ochranných prostředků dýchacích cest.

„Ve chvíli, kdy jsem viděl vyčerpaný zdravotnický personál, rozhodl jsem se, že se pokusím alespoň trochu pomoci“, vysvětlil. V rámci projektu mobilních týmů M-72 působil v týmu Českého červeného kříže (ČČK), který vznikl s cílem pomoci zdravotnickému personálu v nemocnicích. Tým koordinuje oblastní spolek ČČK Liberec a jeho činnost spočívá v dvasedmdesátihodinových směnách, kdy čtyři členové týmu zabezpečují pokrytí tří denních a tří nočních směn. V liberecké nemocnici působí na covidovém oddělení a hlavní náplní jeho práce je polohování pacientů, měření teploty, měření tlaku či stlání postelí. „Za hlavní nepovažuji pouze tyto činnosti, ale zejména komunikaci s pacienty, hlavně s babičkami a dědečky, kteří jsou zde sami a obávají se o svůj osud“, uvedl Jurkovič.

„Jsem rád, že mám v jednotce příslušníka, jako je nadrotmistr Jurkovič, protože takových lidí si velice vážím. Dělají dobré jméno nejen

jednotce nesoucí čestný název plukovníka Čestmíra Šikoly, ale také Armádě České republiky“, ocenil ředitel KVV Liberec plukovník gšt. Miroslav Brázda. „Práce je nejen fyzicky, ale hlavně psychicky a emočně náročná, ale pomoc jiným beru jako svoji morální povinnost a projev solidarity s těmi, kteří to potřebují“, zdůraznil na závěr nadrotmistr Pavel Jurkovič. Zároveň vyzval ostatní, aby nepodceňovali tuto nemoc a pomohli alespoň dodržováním daných opatření.

Jeho domovem je Český ráj

Pavlovi je 42 let, narodil se v prosinci 1978 v Jablonci nad Nisou. Do devatenácti let vyrůstal ve Zlaté Olešnici. Po základní vojenské službě se přestěhoval za prací do Českého ráje, kde žije i nyní. Je rozvedený, v civilu pracuje jako elektrotechnik ve firmě Benteler.

Vztah k armádě

Od dětství se zajímal o přežití v přírodě, bojové sporty i armádu. Sledoval aktuální dění, ale i vývoj techniky a zbraní.

Povědomí o AZ

O zálohách se Pavel dozvěděl od kamarádů, zejména z airsoftové komunity. Byla to doba, kdy byl airsoft v počátcích a to platilo i pro zálohy.

Motivace pro vstup do záloh

Hlavním důvodem bylo vlastenectví, ochota pomoci při obraně vlasti či lidem na našem území, například při živelních katastrofách. Pavel pomáhá stále, vždy tam, kde je třeba.

Reakce okolí

„Ze začátku to nikdo nechápal. Každý si pamatoval armádu jako zbytečnou instituci. Později, po zjištění více informací z médií, se názor změnil. Dost tomu pomohla i pomoc při povodních. Rodina mě podporuje, jsou na mě hrdí, ale občas mají strach kvůli dezinformacím z internetu“, uvádí Pavel své zkušenosti a nepřímo tak ukazuje, jak záludné jsou fake news.

U jednotky působí již od roku 2004

Při vzniku zálohy nastoupil do své mateřské jednotky v roce 2004, kde působí dodnes i přes četné nabídky od jiných útvarů. Po reformě AZ mu bylo nabídnuto nové zařazení. Jelikož působil v záchranném týmu ČČK, přešel na pozici mladšího zdravotnického záchranáře v hodnosti rotmistra. Stará se o zdraví celé jednotky a jak již bylo řečeno, vyučuje i první pomoc a první pomoc v boji.

Četnost cvičení

Četnost cvičení za normálního stavu považuje Pavel za přiměřenou, ale za doby pandemie je to, dle jeho slov, tragédie. „Vrací nás to o několik let nazpátek“, dodává. Samozřejmě jako většina by si představoval cvičení častější a delší, ale uvědomuje si, že vzhledem k civilním profesím to není možné.

Ohlasy vojáků z povolání

Dříve nebyl náhled na AZ kladný. To se již změnilo díky kvalitnímu výcviku, ale hlavně nasazením všech členů jednotky. Pohled na zálohu se v očích vojáků z povolání vyvíjel a nyní je berou jako adekvátní partáky v boji. I řada záložníků k profíkům odešla, o tom ale Pavel zatím neuvažuje.

Na základě vyprávění Pavla Jurkoviče připravil Michal Voska a kapitán Lukáš Rác, foto: archiv Pavla Jurkoviče

Psi jsou Pavlovou vášní.

Česká armáda
rozšiřuje své
schopnosti
a testuje detekci
bezpilotních
prostředků

VERA-NG versus drony

Moderní bezpilotní systémy hrají v současných podmínkách stále významnější roli. Snadná dostupnost a jednoduchost použití bezpilotních prostředků různých kategorií však přináší zároveň i riziko jejich zneužití. Na tuto skutečnost upozorňují také poznatky z aktuálních ozbrojených konfliktů. Schopnost včasné detekce takové hrozby dává klíčovou převahu a možnost vůči ní efektivně působit. Proto ani Armáda České republiky tuto oblast nepodceňuje a považuje ji za velmi významnou. Koncem dubna proběhlo cvičení CW Trial (Continuous Wave), do kterého se zapojilo několik specializovaných jednotek Armády ČR s různými typy bezpilotních prostředků a dva komplety VERA-NG.

V rámci realizace dodávky nového pasivního systému DPET (Deployable Passive ESM Tracker) pro Armádu České republiky je jednou z nově nabývaných schopností detekce prostředků využívajících signálů se spojitou nosnou vlnou (CW – Continuous Wave) využívanou především v oblasti datových komunikací. Tu využívají jak bezpilotní prostředky (UAS – Unmanned Aerial Systems), tak i moderní radiokomunikační zařízení. Spojitá vlna bývá stále častěji doménou i radarových systémů.

„Testování schopností detekce CW prostředků systémem DPET dodávaným firmou ERA a. s. se uskutečnilo koncem letošního dubna v rámci cvičení CW Trial v prostoru Nepolisy a ve vojenském újezdu Libavá,“ říká podplukovník Lukáš Macek a dodává, že cílem testování bylo především ověření požadovaných schopností deklarovaných ze strany výrobce.

Z dřívějších měření vyplynulo, že systém VERA-NG spadající do kategorie DPET je schopen detekovat a vést UAS na vzdálenost desítek kilometrů.

V rámci cvičení při týdenním testování v reálném prostředí s využitím bezpilotních prostředků zavedených v české armádě se tato

skutečnost potvrdila. Zapojeny byly bezpilotní prostředky kategorie „MICRO“ a „MINI“ zavedené v AČR, ale i komerční UAS (DJI MAVIC) a zároveň byla testována i schopnost detekce a lokalizace bojištního radiolokátoru SQUIRE a výškoměru vrtulníku Mi-171Š.

„Při samotném testování byly prováděny jak samostatné lety jednotlivých prostředků, tak souběžné létání různých druhů UAS, kdy byla mimo jiné testována schopnost detekce a rozlišení bezpilotních prostředků vedených systémem DPET souběžně. Všechny bezpilotní prostředky byly pasivním systémem detekovány ihned po startu a vedeny po celou dobu letu,“ konstatuje podplukovník Lukáš Macek. „Pro nás bylo zásadní, že technologie pasivních systémů se v rámci testů ukázala jako jednoznačně perspektivní řešení pro detekci a sledování bezpilotních prostředků.“

Armáda České republiky tak dodávkou systému DPET rozšíří své schopnosti včasné detekce hrozeb v podobě bezpilotních prostředků. Ve spolupráci s výrobcem budou probíhat i další testy jako součást přípravy na provedení vojenských zkoušek DPET v roce 2022.

Vrtulníkáři z Náměště představili novou tygří kamufláž

Důstojná rozlučka s Hindem

Po téměř třičtyřiceti letech práce pro českou armádu se služba vrtulníků Mi-24/35 pomalu chýlí ke konci. V roce 2023 budou tyto stroje postupně nahrazovány americkými Bell H-1. Na počest a jako poděkování těmto ladným vrtulníkům se 221. vrtulníková „tygří“ letka 22. základny vrtulníkového letectva rozhodla vyšperkovat stroj s trupovým číslem 3369 novou kamufláží.

S myšlenkou přišli příslušníci 221. vrtulníkové letky. Jelikož je náměšťská základna vrtulníkového letectva „Biskajská“ nositelkou tradic 311. československé bombardovací perutě RAF, odkazuje nová kamufláž právě na její historii. Inspirací bylo loňské 80. výročí založení této letky. „Kamufláž je vyjádřením úcty a poděkováním všem pilotům, zbrojářům, mechanikům a dalším leteckým specialistům, kteří ve 2. světové válce položili životy za svobodu,“ popsal podplukovník Miroslav Šajban, velitel 221. vrtulníkové letky.

Kamufláž vytvořil Hirscher

Za grafickým zpracováním je podepsán český streetartový umělec Vladimír Hirscher, pro nějž byl nástřik vojenské techniky velkou výzvou a první zkušeností. Vrtulník byl nástřikán metodou airbrush. Při celkové ploše stroje 100 m² bylo spotřebováno 50 kg barev.

V přední části vrtulníku je vyobrazena tygří hlava, která symbolicky propojuje letku s prestižní Asociací tygřích letek (NTA – NATO Tiger

Association). Umístění tygří hlavy v přední části má reflektovat současnost a zároveň očekávání nových vrtulníků v blízké budoucnosti. Ve střední části stroje jsou v realistické podobě zobrazeny letouny Vickers Wellington a Consolidated B-24 Liberator. Řečí metafor: „Jako letadla za války létala do boje za západu slunce, tak noční obloha představuje ukončení služby Mi-24/35 u českého letectva.“ Na kýlu vrtulníku je umístěn znak 80. výročí 311. československé bombardovací perutě. Skrytým přeneseným odkazem je počet hvězd na nočním nebi, který je stejný jako počet padlých letců „tři sta jedenáctky“. Bystré oko jich najde 247.

Čeští tygři se líbí

221. „tygří“ letka chtěla novou kamufláží navázat na úspěchy, kterých během svého téměř dvacetiletého členství několikrát dosáhla. Čeští vrtulníkáři získali třikrát prestižní cenu The Best Painted Aircraft Trophy (nejlépe zbarvené letadlo s tygřími motivy), a to v roce 2004 s kamufláží Tygr trahající bok

vrtulníku, v roce 2005 s kamufláží The Night Tiger a naposledy v roce 2016 s kamufláží The Alien v rámci každoročně pořádaného cvičení NATO Tiger Meet. „Nový nástřik s tygří symbolikou byl plánován u příležitosti účasti letky na tomto mezinárodním cvičení, ale bohužel jsme kvůli koronaviru neměli možnost se letošního ročníku zúčastnit. Doufám, že budeme moci naši novou kamufláž předvést na zářijovém setkání NATO Tiger Association, kdy tato organizace oslaví 60 let existence,“ dodal podplukovník Šajban.

Text: kpt. Jindřiška Budíková, foto: Michal Voska

Intenzivní trénink na zlepšení fyziky a také síly, který lze provozovat v podstatě kdekoliv

CrossFit

– neutichající fenomén

CrossFit, byť je v dnešní době velmi rozšířenou komerční značkou, vychází ze stejné myšlenky komplexní fyzické připravenosti, jakou šířil Tyršův Sokol. S podobou CrossFitu a jeho názvem přišel Američan a bývalý profesionální gymnasta Greg Glassman, který v polovině 90. let otevřel první tělocvičnu v Santa Cruz v USA. Podívejme se na výhody, ale i kontroverze, které tento trénink provází.

CrossFit je funkční trénink, který se dá označit jako jednoduché cvičení posilující kompletně celé tělo. Jde o spojení gymnastiky, rychlosti a silového tréninku. Tělo musí vyvíjet silovou vytrvalost, jinak dokonalé míry získat nelze. Pravidelným cvičením CrossFitu se tělo nejen zpevňuje, ale zvyšuje se i jeho kondice. Cviky, které cvičí začátečníci, se postupně technicky ladí až k jejich dokonalosti. A oproti mnohým jiným sportům a tréninkům je poměrně nenáročný. Stačí vhodné oblečení, shodné jako do fitka, a dále především mít chuť i sílu trénink začít a vytrvat v něm.

CrossFit versus posilovna

Základní rozdíl mezi tradiční posilovnou a tělocvičnou pro CrossFit je ve způsobu cvičení. Zatímco v posilovně se jedou cviky zaměřené na konkrétní svalové skupiny, CrossFit je

zácílen na kondiční trénink neboli cviky posilující celkovou fyzickou zdatnost. Oproti posilovně se zde cvičí v kuse a na čas. Využívá se jak váha vlastního těla, tak i činky, kettlebells, švihadlo nebo třeba medicinbal. Důležité je také hecování, zkrátka vyburcovat se k co nejlepším výsledkům. K tomu obvykle dopomáhají tabule v gymu, které informují nejen o cvičeních v daný den a jejich posloupnosti, ale také výsledky a časy posilujících. A není nic horšího, než se vidět na chvostu tabulky...

Kde cvičit?

V České republice je v současné době několik licencovaných CrossFit center. Zde jsou profíci, kteří vám pomohou v začátcích, ale také rozeberou váš zdravotní stav a případná omezení. Je ale také mnoho tělocvičen, kde se cvičí tréninky postavené na stejném principu pod

názvem funkční trénink. Minimálně v začátcích je ale potřeba vyhledat odbornou pomoc trenérů. Cvičit se dá prakticky kdekoli, oproti tradičním posilovnám nejsou potřeba žádné stroje. A městské parky můžou být příjemným začátkem. Často nabízí cvičební zóny, jste na vzduchu a co je také pro mnohé důležité, nic vás to nestojí. Je potřeba se ale vyvarovat rizika zranění v důsledku špatné techniky. Začátek není nikdy lehký, ale pod vedením profíků dosáhnete kýžených výsledků, které je navíc vhodné spojit i s vhodným přístupem ke stravě. Zkrátka hodinová dřina v posilovně se s půlkilem bůčku příliš neslučuje...

Text: Michal Voska, foto: Jana Deckerová

Aktivní odpočinek u přehrady

Volareza představuje svá zařízení: Vojenská zotavovna Dyje – hotel Vranov***

VZ Dyje – hotel Vranov se nachází v malebném prostředí jižní Moravy na břehu Vranovské přehrady nazývané též „Moravský Jadran“. Vranovská přehradní nádrž je největší na řece Dyji, s úctyhodným objemem vody 132,6 milionu kubíků a s ideálními podmínkami pro provozování všech druhů vodních sportů. Ve vojenské zotavovně lze strávit aktivní dovolenou s dobrým dosahem výletů do zajímavých míst v okolí. Ve vzdálenosti pouhých 25 km se nachází okresní město Znojmo s románskými a gotickými pamětihodnostmi. Mezi často navštěvovaná místa patří hrad Bítov a architektonické skvosty – města Telč a Slavonice. Samotnému Vranovu nad Dyjí vévodí barokně upravený zámek.

Hotel Vranov zajišťuje pobyty vojáků na preventivní rehabilitaci. V zimním období s využitím wellness centra, které disponuje fitness s kardiozónou – běžeckým trenažerem, veslovacím trenažerem, spinningovými koly a orbitrekem, squashem i saunami. Velmi využívaná bývá i nabídka masáží a beauty programů s možností relaxace ve vírivce. V období jara a podzimu probíhají preventivní rehabilitace ve spolupráci s tělovýchovnými instruktory zaměřené na kompenzační cvičení, vodní sporty, cykloturistiku, turistiku a míčové hry.

K areálu zotavovny patří antuková hřiště na volejbal a nohejbal, víceúčelové hřiště na tenis, florbal a minikopanou a pro chvíle odpočinku i adventure golf. V rámci cykloturistiky a pěší turistiky lze též navštívit národní park Podyjí a přilehlé Dolní Rakousko. I samotné okolí zotavovny skýtá pro milovníky turistiky možnosti pěších túr i jízdy na kole. Velmi oblíbené jsou letní rekreace, které probíhají nejvíce v prázdninových měsících, ale i v září. Pro rodiny s dětmi zotavovna připravuje letní animační program s různými tématy – např. „Indiánské léto“ nebo „Léto s pohádkou“ s programem zaměřeným na poznávací a sportovní aktivity, soutěžení, kreativní dílničky i vědomostní znalosti našich nejmladších klientů. Nesmíme opomenout i rytířské sportovní soutěže se střelbou z luku, střelením z praku na cíl a dobrodružnou cestou za královským pokladem organizovanou na závěr programu.

Vojenskou zotavovnu Dyje tvoří střediska Vranov a Bítov. VZ Dyje Vranov poskytuje ubytování v hotelových pokojích nebo chatách. Hotel disponuje moderně vybavenými převážně dvoulůžkovými pokoji s možností přistýlky. Pokoje mají vlastní sociální zařízení, sprchu, satelitní TV, chladničku i trezor. Všechny

hotelové pokoje mají balkon s výhledem na jezero a venkovním posezením. Pro vícečlenné rodiny, kterým vyhovuje prostornější ubytování blíže přírodě, jsou vhodné čtyřlůžkové chaty se sociálním zařízením a s možností přistýlky. Chaty disponují dvěma dvoulůžkovými pokoji, venkovní terasou s posezením a jsou umístěny naproti hotelu ve svahu orientovaném jižním směrem.

S ubytováním je samozřejmě spojeno i stravování poskytované v hotelové jídelně, a to s možností plné penze nebo polopenze. Stravování se zaměřuje na českou kuchyni s potravinami od místních dodavatelů, kterými je oblast Znojemska vyhlášena.

Vojenská zotavovna nabízí i salonky k pořádání služebních a společenských akcí spojených s ukončením nebo hodnocením uplynulého roku. Salonky se mohou dispozičně uspořádat i pro teambuildingové aktivity, školení nebo přednášky. Pro větší jednání a potřebu prezentace se využívá kinosál. Samozřejmostí je rovněž zabezpečení technického zázemí a cateringu pro pořádané akce. K oblíbeným akcím patří silvestrovské pobyty, během nichž mají hosté možnost zúčastnit se i výletu do Rakouska.

Těšíme se na Vaši návštěvu.

Haenel MK556

Bude novou hlavní zbraní německého pěšáka?

Německý Bundeswehr používá jako hlavní zbraň jednotlivce útočnou pušku Gewehr G36 od společnosti Heckler & Koch (firemní označení zbraně bylo HK50). Do výzbroje ji Bundeswehr zařadil v roce 1997 jako první velký ozbrojený sbor, v roce 1998 jej následovaly španělské ozbrojené síly a pak další armády i bezpečnostní složky. V roce 2010 došlo na misi v Afghánistánu k přestřelce příslušníků Bundeswehru s Tálibánci, při níž zemřeli tři němečtí vojáci. Následovalo vyšetřování, které se vleкло až do roku 2012. Bundeswehr při něm došel k názoru, že při déletrvající střelbě klesá vlivem ohřevu výrazně přesnost zbraně. Zástupci Heckler & Koch reagovali v tom smyslu, že zbraň a její mezní dávka odpovídá požadavkům, které na ni Bundeswehr měl. Ministerstvo obrany přesto zkoumalo vhodnost používané zbraně dál. Dne 21. února 2014

vydalo prohlášení, že problém není ve zbraní, ale v nábojích, jejichž střely měly mít příliš tenký plášť, s čímž souhlasil i výrobce střeliva.

Bundeswehr měl v té době ve svých zbrojních skladech přibližně 167 000 pušek G36 z celkem 176 000 původně koupených zbraní. Mezitím se ale již rozběhl program jejich náhrady.

V dubnu 2017 Bundeswehr vypsál výběrové řízení na novou útočnou pušku. Zadání bylo poměrně náročné, mimo jiné výslovně vylučovalo použití plastu jako hlavního konstrukčního materiálu rámu zbraně. To je ale trend, který není tak úplně výjimečný. Výjimečný není ani požadavek na to, aby nová zbraň byla výrazně modulární – zadání hovoří o tzv. System Sturmgewehr, tj. systémové útočné pušce. Výběrové řízení poptávalo v principu zbraň v ráži

5,56×45 mm NATO, s možností uživatelské výměny minimálně dvou délek hlavně. Zbraň sama má mít hmotnost nepřesahující 3,6 kg, musí na ni jít nasadit mimo jiné bodák, velkokapacitní (bubnový) zásobník, tlumič hluku výstřelu, svislá přední rukojeť a dvojnožka. Zbraň musí být plně oboustranná (tedy vyhovět jak pravákovi, tak levákovi). Musí umožnit instalaci různých druhů mířidel a dalšího příslušenství, ačkoliv se nepožaduje, aby instalační lišty byly trvalou součástí zbraně (je přípustné upevnění dodatečných lišt například formou neokrouhlých otvorů – tzv. key hole, KeyMod nebo M-LOK). Požadavkem je, aby rám zbraně měl životnost větší než 30 000 výstřelů, životnost hlavně při použití základního typu střeliva musí být vyšší než 15 000 výstřelů, v případě použití průbojného střeliva potom 7 500 výstřelů. Za výhodné se považuje, pokud je dodavatel schopen nabídnout i zbraň v ráži 7,62×51 mm NATO se shodným obslužným režimem a střeleckým výcvikem. S jistou nadšákou lze říci, že Bundeswehr poptal karabinu s obslužným režimem na způsob americké Colt M4, ale se závěrem poháněným pístem. Německé Ministerstvo obrany stanovilo poptávané množství na 120 000 kusů nových útočných pušek s tím, že dodávky měly začít ještě ve třetím čtvrtletí roku 2020 a dodávka měla být splněna do roku 2025.

Do výběrového řízení se přihlásila pochopitelně Heckler & Koch (dnes dominantní dodavatel pěchotní výzbroje Bundeswehru) s útočnou puškou HK 416, SIG Sauer s útočnou puškou MCX, rakouský Steyr Mannlicher (ve spojení s německým koncernem Rheinmetall) s útočnou puškou RS556 a jako překvapení také firma C. G. Haenel ze Suhl se svou zbraní MK556.

V říjnu 2018 ohlásil Bundeswehr, že ani jeden z nabízených modelů nevyhověl požadavkům na novou hlavní zbraň německého pěšáka. Současně s tím vyhlásil druhé kolo. Společnost Rheinmetall Steyr se svou RS556 se stáhla a do dalšího kola se již nezapojila. Firma Heckler & Koch (poučená z právě vyhraného výběrového řízení na standardní zbraň pěšáka francouzských ozbrojených sil) do druhého kola nabídla modernizovanou verzi HK416 a k ní přidala zbrusu novou zbraň označovanou jako HK433.

Dne 15. září 2020 německé Ministerstvo obrany oficiálně oznámilo, že vítězem výběrového řízení se stává firma C. G. Haenel a její MK556. Toto oznámení ale nebylo plně právně účinné, protože financování podléhá schválení v německé poslanecké sněmovně Bundestagu. Věci se daly do pohybu a ještě téhož dne firma Heckler & Koch ústy svého generálního ředitele oznámila, že s tímto rozhodnutím nesehlasí a že zvažuje právní kroky.

Jen o pár dní později, 9. října, Ministerstvo obrany odvolalo své rozhodnutí ohledně výběru vítěze. Ve zdůvodnění uvádí, že obdrželo od firmy Heckler & Koch informace, které indikují možnost, že zbraň nabízená společností C. G. Haenel může obsahovat technická řešení, jež jsou narušením jejich patentových práv. Dále uvedlo, že po bedlivém přezkoumání obvinění opravdu nemůže porušení patentových práv vyloučit. Z toho důvodu ruší svůj záměr udělit kontrakt firmě C. G. Haenel a ve světle nových skutečností znovu přezkoumá celé řízení.

Dne 26. října 2020 zástupci Ministerstva obrany informovali branný výbor Bundestagu, že hodlají opět otevřít celý proces nákupu zbraní. Neplánují nové technické zkoušky zbraní

ani jedné firmy, ale chtějí znovu přezkoumat všechny ekonomické a právní aspekty obou možných nabídek a také posoudí, jaký může mít na nabídky dopad soudní spor, který Heckler & Koch mezitím zahájila podáním žaloby pro porušení patentových práv u soudu v Düsseldorfu na svou konkurenci.

C. G. Haenel je nepochybně zatažena do dlouhodobého patentového sporu ohledně konstrukčních řešení své zbraně. Není jasné, jak dalece je tento soudní spor skutečnou komplikací, nebo jen obstrukcí ze strany Heckler & Koch. Současně se množí hlasy tvrdící, že C. G. Haenel nemá nyní v Německu dostatečnou výrobní kapacitu schopnou splnit rozsah případného kontraktu na novou útočnou pušku Bundeswehru. Mohla by se sice obrátit pro pomoc na svého vlastníka, Caracal Industries, který je součástí průmyslového koncernu Tawazun sídlícího v Spojených arabských emirátech. Ten disponuje moderní produkční infrastrukturou v tzv. Tawazun Industrial Park u Abú Dhabí, kde se ostatně vyrábí i zbraň CAR816. Je ale schůdné řešení dovážet ruční zbraně z Blízkého východu, jestliže byl problém i s dodávkami z USA? Firma C. G. Haenel sice dodává od roku 2016 Bundeswehru opakovací těžké odstřelovačské pušky G29 (firemně RS9) v ráži .338 Lapua Magnum, ale to je zcela jiný rozsah výroby, než jakým je masová produkce potřebná pro přezbrojení celé armády. Probíhající patentový spor se může táhnout léta a německá armáda jen těžko bude chtít tak dlouho čekat na jeho rozuzlení. Situace tedy zjevně uvízla na mrtvém bodě a jisté je jen jedno – její řešení bude rozhodnutí do značné míry politické.

Text: Martin Helebrant,

foto: SIG Sauer, Heckler & Koch a C. G. Haenel

PŘÁVNÍ PORADNA

Interního komunikačního portálu

Na portálu se často objevují dotazy k poskytování služebního volna vojákům z povolání při překážkách ve službě. Jedním takovým dotazem se budeme dnes zabývat.

Dotaz:

Dobrý den. Může voják z povolání čerpat služební volno na péči o otce (např. OČR, doprovod k lékaři), kterého má v opatrovnictví? A pokud ano, kde je to upraveno? Děkuji za odpověď.

Odpověď:

Otec vojáka, svěřený mu rozhodnutím soudu do opatrovnictví, není podle § 71 odst. 5 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, považován za člena rodiny vojáka, a to ani v případě, kdy žije s vojákem ve společné domácnosti.

Vojákovi tak nemůže být poskytnuto, na základě jeho opatrovnictví vůči jeho otci, např. služební volno podle bodu 4 písm. c) („OČR“), ani bodu 3 písm. a) („doprovod“) přílohy 2 vyhlášky č. 263/1999 Sb., kterou se stanoví důvody pro poskytování služebního volna vojákům z povolání pro překážky ve službě a rozsah služebního volna.

K tomu, aby voják mohl zabezpečit péči o otce v době své služby jiným způsobem, může požádat příslušný služební orgán (velitele útvaru) o poskytnutí služebního volna podle bodu 10 přílohy 2 vyhlášky č. 263/1999 Sb. z důvodu vyřízení důležitých osobních, rodinných nebo majetkových záležitostí, které vyžadují osobní účast vojáka a nelze je vyřídit mimo dobu služby (např. sjednání pečovatelské služby). V žádném případě se však nejedná o „OČR“, ale o služební volno k řešení důležitých osobních záležitostí (nikoliv rodinných, protože z hlediska § 71 odst. 5 zákona č. 221/1999 Sb. otec vojáka není „rodina“), které se poskytne na nezbytně nutnou dobu, **nejvýše na jeden den**.

Voják může také požádat o poskytnutí tzv. dalšího služebního volna podle § 39 odst. 2 zákona o vojácích z povolání, které se však nepovažuje za výkon služby a nezakládá nárok na služební plat po dobu jeho čerpání. Není na něj ani právní nárok. Záleží na rozhodnutí služebního orgánu, který ho vojákovi poskytuje.

Další možností je požádat o dovolenou bez nároku na peněžní náležitosti podle § 38 odst. 2 zákona o vojácích z povolání. Na tu rovněž není právní nárok a záleží na rozhodnutí služebního orgánu, který ji uděluje.

Voják nemůže uplatnit nárok na ošetrovné podle § 39 odst. 1 písm. b) bodu 2 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, jelikož vojáci z povolání na ošetrovné nárok nemají (viz § 39 odst. 5 písm. a) a § 5 písm. a) bod 2 zákona o nemocenském pojištění).

V případě splnění podmínek pro dlouhodobé ošetrovné podle § 41a až 41d zákona o nemocenském pojištění může voják požádat o poskytnutí dalšího služebního volna podle § 39 odst. 2 zákona o vojácích z povolání a dlouhodobé ošetrovné podle zákona č. 187/2006 Sb., nejdéle však na 90 kalendářních dnů. Po tuto dobu vojákovi nenáleží služební plat, ale pouze dávka dlouhodobého ošetrovného a služební příspěvek na bydlení. Po tuto dobu voják také neplatí samostatně zdravotní ani sociální pojištění. V tomto případě může služební orgán odmítnout poskytnutí dalšího služebního volna z důvodu čerpání dlouhodobého ošetrovného pouze v případě, že prokáže vážné provozní důvody, které udělení souhlasu brání. U vojáků z povolání se může jednat např. o přípravu na zahraniční operaci, vlastní zahraniční operaci nebo nepřetržitě vojenské nasazení. Další podrobnosti naleznete na stránkách army.cz – orgán nemocenského pojištění.

Redakce IKP

ikp.army.cz

V PŘÍŠTÍM ČÍSLE SE PODÍVÁME NA DALŠÍ
ZAJÍMAVOSTI Z PROVOZU PORTÁLU

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz

Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefon: 973 215 542
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz

Šéfredaktor: Vladimír Marek
Grafická úprava: Milan Syrový

Jazyková korektura: Tomáš Xaver, Kamil Novák
V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Olga Endlová, tel. 973 215 563

Tisk: Czech Print Center, a. s.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 9. 6. 2021

Toto číslo vyšlo dne: 28. 6. 2021

Foto na titulní straně: Jana Deckerová

KONTAKTY DO REDAKCE

Vladimír Marek (šéfredaktor)
telefon: 973 215 648
mobil: 724 033 410
e-mail: v.marek@post.cz

Jana Deckerová (redaktorka)
telefon: 973 215 549
mobil: 606 604 733
e-mail: jana.deckerova@email.cz

Michal Voska (redaktor)
telefon: 973 215 868
mobil: 724 850 598
e-mail: voska.m@seznam.cz

Milan Syrový (grafik)
telefon: 973 215 558
e-mail: grafika.syrovky@gmail.com

Redakční rada: plk. Magdaléna Dvořáková,
Ivan Hamšík, Jan Pejšek a Jana Zechmeisterová

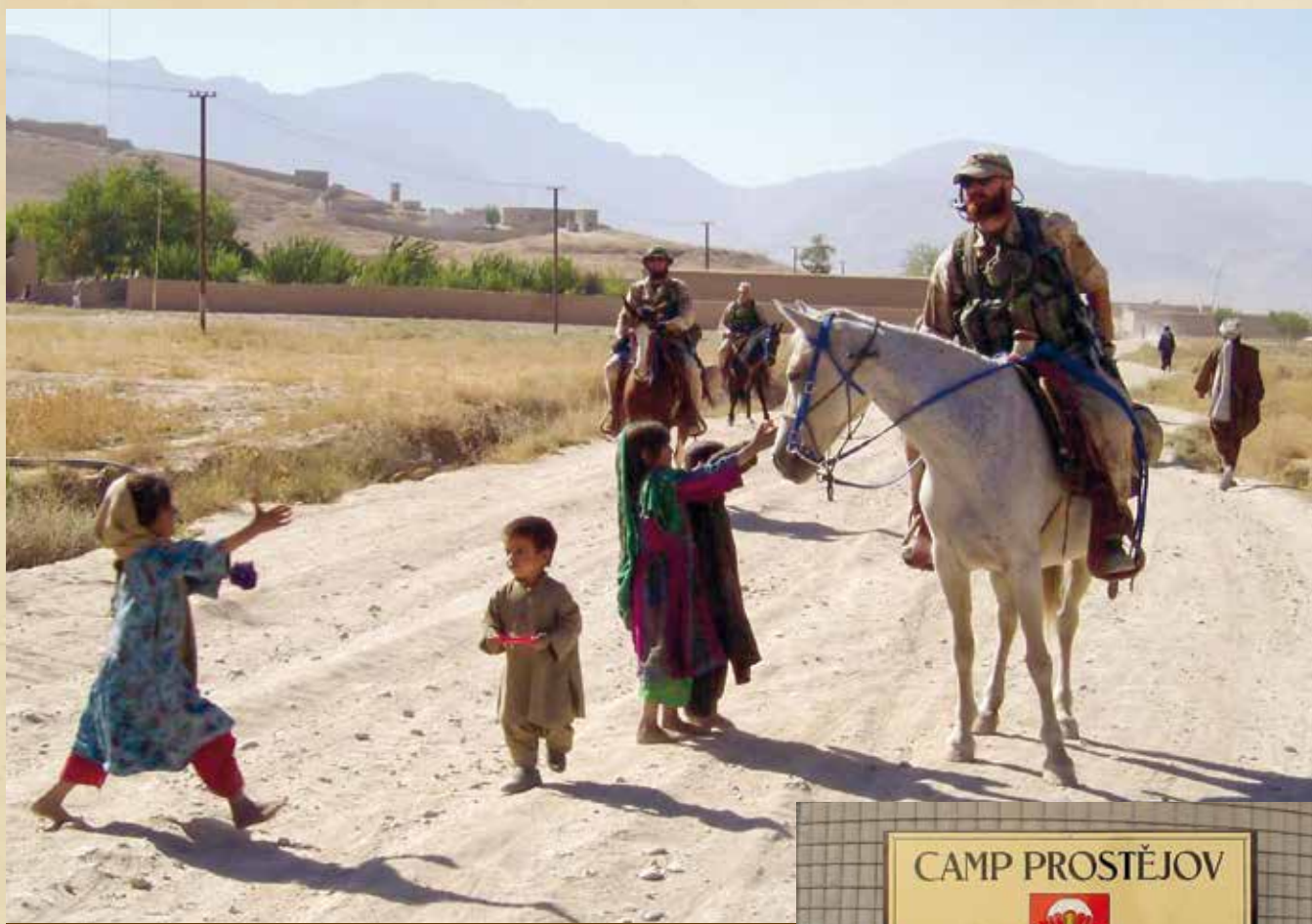
Elektronická podoba A reportu
je umístěna na www.army.cz

SBOHEM, ARMÁDO

Vážení čtenáři, rád bych se s vámi po devětačtyřiceti letech strávených v resortu rozloučil. Když jsem počátkem sedmdesátých let minulého století nastupoval na Vojenskou střední školu do Nového Mesta nad Váhom, čekala na nás namísto slibovaného ubytování hotelového typu místnost pro padesát lidí a tři vojenské postele nad sebou. Ani na to ale dnes s nostalgií nevzpomínám ve zlém. Naučilo mne to jedné zásadě: Co tě nezlomí, to tě posílí.

Právě na tom je nejlépe vidět, jak obrovský kus cesty naše armáda za tu dobu ušla. A teď už bude jen na vás, udělat ty další kroky směrem k malému, ale o to více dokonalému armádě, na kterou budeme všichni hrdí. Chtěl bych poděkovat všem našim čtenářům za přízeň a mnohým z vás i za pomoc při sestavování časopisu. Přestože nyní odcházím, tak vám nikdy nepřestanu držet palce. Vojákem je člověk prostě na celý život.

pplk. v. v. Vladimír Marek, šéfredaktor A reportu

Mise Armády ČR v Afghánistánu 2. část

Speciálové jezdili i na koních

Prostějovská 601. skupina speciálních sil se nakonec nasazení v Afghánistánu dočkala až na jaře 2004. A to na bývalém významném sovětském letišti Bagram, na kterém postupně vyrůstala obří spojenecká základna. Naši speciálové si zde vybudovali tábor pojmenovaný Mauer na počest kamaráda, který zemřel předcházející rok na následky zranění z Iráku.

Toto nasazení bylo označováno za první bojovou misi naší armády od konce druhé světové války. Výsadkáři plnili pod americkým velením úkoly speciálního průzkumu, získávání informací a vyhledávání osob na velice rozsáhlém, převážně horském území. Operační prostor se rozkládal na východ od Kábulu a byl vymezen obcemi Čerikat, Asadabád, Dželálábád a nechvalně známou Tora Borou, kde byla svého času poslední základna Tálibánu a al-Káidy. Tato oblast se přitom ne všude dala projet speciálně upravenými landrovery. Automobily měly zesílené pláty podběhů proti minám a rámy pro velké množství materiálu a pohonných hmot. Nezbyvalo než procházet některé oblasti pěšími patrolami. Vojáci přitom museli mít s sebou nezbytnou výzbroj, výstroj a spoustu dalšího

materiálu. Často tak nesli na zádech velké krosny vážící až padesát kilogramů. Během této mise byli několikrát vystaveni nepřátelské střelbě.

Ošetřování zraněných a léky

Jednotka působila na základně Mauer naprosto samostatně, a to včetně vlastní logistiky. Průzkumníci byli sice především mimo základnu odkázáni na americké bojové dávky, tzv. MRE, jednou týdně si ale dokázali z potravin dodávaných do Afghánistánu připravit i české jídlo.

Speciálové také museli přizpůsobit svůj vzhled a dokonce částečně i výstroj prostředí, ve kterém působili. Většina z nich si nechala narůst vousy, což je v této oblasti naprosto nezbytný

Zdravotnická pomoc místnímu obyvatelstvu
přispívala k snadnějšímu navazování kontaktů.

znak muže. Výstroj doplnil v mnoha případech šátek či domorodá čepice „masúdovka“. Důležitý byl i přístup k domorodému obyvatelstvu. Získat si jeho důvěru například ošetřením zraněných či poskytnutím léků bylo nezbytné. Bez určité tolerance místních obyvatel by bylo prakticky nemožné bojovat s ozbrojenými teroristickými bojůvkami.

Češi se často dostávali do oblastí, kam noha spojeneckého vojáka doposud nevstoupila. Američané prý byli příjemně překvapeni celkovou úrovní české speciální jednotky. „Čeští vojáci mají za sebou naprosto špičkové výkony. Všichni si je chválili,“ hodnotil tuto misi po návratu tehdejší náčelník Generálního štábu generál Pavel Štefka.

„Američané chtěli, abychom v Afghánistánu zůstali. Netušili, jak dobře vycvičená tato jednotka je. Udělali si tam obrovské jméno.“

Řev Bílého lva

V roce 2006 se prostějovští speciálové dostali do Afghánistánu podruhé. V jedné z nejnebezpečnějších provincií Kandahár na jihu Afghánistánu strávili šest měsíců. „Padesátistupňová vedra, silný vítr, všudypřítomný prach a bouře,“ popisoval později podmičky tohoto nasazení velitel českého kontingentu, v té době plk. gšt. Ondřej Páleník.

Když počátkem května 2006 přiletěl na kandaháarské letiště odřad zabezpečující budování tábora, byla na přiděleném místě jen nevzhledná šedivá plocha. Po pouhých třinácti dnech intenzivního budování a aklimatizace mohli prostějovští vojáci nahlásit smluvené heslo „Karavana 01“. Znamenalo to připravenost k plnění bojového úkolu v rekordním čase. Spojeneční velitelé totiž předpokládali, že jim tento proces bude trvat dva měsíce.

Sto dvacet příslušníků kontingentu bylo rozděleno mezi operační centrum, bojovou část a odřad zabezpečení. Součástí jednotky se stal i psycholog, tři vojenští policisté a národní podpůrný prvek, který sjednával veškeré kontrakty a zásobování. Průměrný věk prostějovských speciálů byl přes třicet let. Což není zrovna málo. „Je potřeba si uvědomit, že do takto náročné mise nemůžete jít s nějakými nováčky. Je to především o zkušenostech. Sedmdesát procent našich příslušníků se účastnilo minulých afghánských mise,“ nechal se slyšet plukovník Páleník.

Bojové nasazení v afghánských horách neslo patriotické krycí označení Bílý lev. Každá z třiceti dvou bojových operací byla zakódována názvem některého našeho hradu. Takové výrazy jako Křivoklát, Karlštejn či Konopiště zůstanou v paměti průzkumníků hodně dlouho.

Čeští vojáci měli na starost území o rozloze prostějovského okresu, kde až donedávna dominoval Tálibán. Nazvali ho podle vojenského výcvikového prostoru, ve kterém doma tak často cvičí, Hamry. Toto území bylo kontrolováno z předsunuté základny, na které se ve třítydenních až čtyřtydenních intervalech střídala vyčleněná jednotka. Konkrétně se jednalo o třicet sedm českých vojáků, tři Američany a jednoho afghánského tlumočníka.

Místo odpočinku útoku

Stálá základna na kandaháarském letišti, kterou vojáci pojmenovali po posádkovém městě Prostějov, měla mít původně jakýsi rehabilitační charakter. Také ona se ale záhy stala centrem útoků. Za pouhých pět měsíců na ni Tálibán uskutečnil celkem šedesát případů a raketových útoků. Právě to byly okamžiky, kdy museli naprosto všichni popadnout zbraň, ať již to byl kuchař, psycholog či vojenský policista, a jít bránit základnu.

V době nástupu našich vojáků se začala situace v této oblasti povážlivě zhoršovat. K původní taktice nepřítel, která měla v minulosti především podobu sebevražedných atentátů, výbušných a nástražných systémů a metody vystřel a uteč, přibýly v poslední době raketové útoky a boj až do rozhodného konce. Tálibánci

Ostražitosti nebylo nikdy dost.

K přepravám v náročném terénu využívali vojáci velice často vrtulníky.

Lafetace kulometů usnadňovala přesně mířenou střelbu.

prý ztratili jakýkoliv respekt i z leteckých úderů. Situace se proměnila v regulérní válku. Ondrej Páleník to vysvětloval tím, že území, na kterém působili, patřilo až donedávna Tálibánu. Nechtěl si nechat líbit, že nad ním ztratil kontrolu.

V každé čtyřčlenné průzkumné skupině byl jeden specialista – zdravotní medik. A právě tato profese si našla nejrychleji cestu k srdcím prostých Afghánců. Českým vojákům svěřovali k ošetření nejen svá zvířata (pro většinu prostých rodin mají nesmírnou cenu), ale dokonce i děti. Průzkumníci si podobně jako při předcházející misi v roce 2004 nechali narůst dlouhý plnovous. Hladce oholení v této zemi prostě nejste plnohodnotným mužem. Taková je tradice. Právě zarostlá tvář mnohdy uvolňovala atmosféru při jednáních s místními vůdci.

Patnáct bojových koní

Ještě jedna věc pomáhala českým vojákům. Na předstunuté bojové základně převzali po Američanech, kteří zde působili před nimi, patnáct bojových koní. Také jezdec na koni má v této zemi nemalý respekt. „Před odjezdem do mise jsem absolvoval společně s dalšími vojáky jezdecký výcvik. Byli jsme totiž předem informováni, co nás zde čeká,“ říká praporčík, říkáme mu Milan Bárta. Koně, které dostali v Afghánistánu, byli zpočátku nedůvěřiví. Jednalo se o zvláštní rasu menšího růstu, ideální pro přesuny v horách. Byli velice vytrvalí a výkonní. Navíc prošli bojovým výcvikem. Naši vojáci z nich tedy mohli střílet, případně se ocitnout v blízkosti minometné palby, aniž by se koně plašili. Tohle všechno usnadňovalo jejich ovládání. Ani tak to ale nebyla jednoduchá záležitost. „Když jedete na koni tryskem, není zrovna snadné se na něm udržet, byť byste byli jen tak nalahko. Každý z nás měl na sobě balistickou ochranu, zbraň, municí a spoustu dalšího materiálu. Vážili jsme hrozně moc, což způsobovalo při jízdě určitou vratkost,“ vybavoval si praporčík Bárta. „Museli jsme se snažit najít optimální polohu, abychom z koně nespadli.“

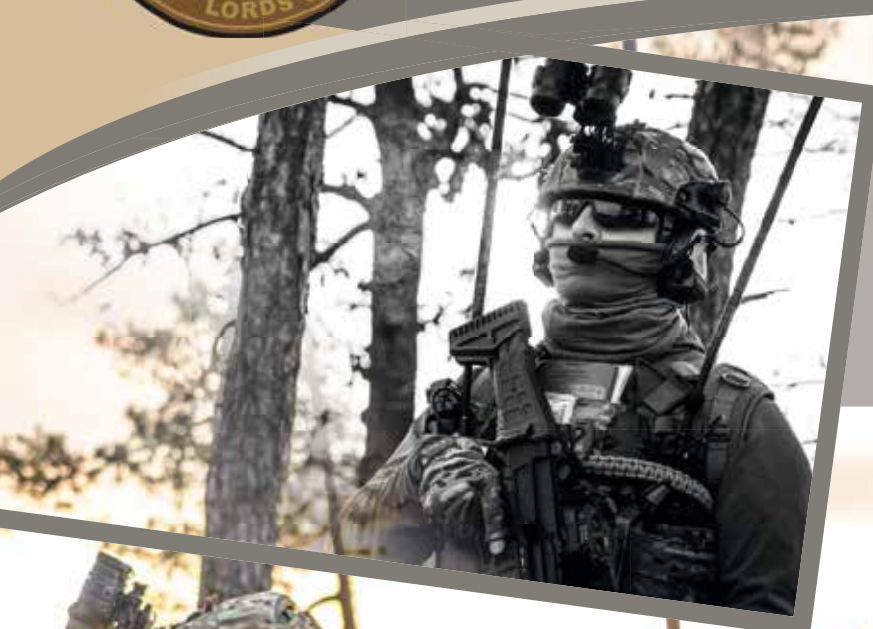
Zdravotníci se vyznamenali i v případech, kdy došlo ke zranění vlastních vojáků. „Byli jsme připraveni na to, že bude v misi někdo zraněn, případně že může dojít i ke ztrátám na životech. Lidé si uvědomovali toto nebezpečí a dokázali se s tím psychicky vyrovnat,“ upozorňoval praporčík Bárta. „Přesto mě tak trochu překvapilo, s jakou chladnokrevností a profesionalitou naši zdravotníci postupovali. Poskytnout pomoc člověku, který má například střepinové poranění, s tím se u nás v republice v reálu nesetkáte. Tohle všechno mohli nacvičovat pouze na sucho. Připadalo mi však, jako by to dělali odjakživa.“

Právě tyto dvě první afghánské mise představovaly pro prostějovské speciály jakousi zábehovou zkoušku. Do země pod Hindúkušem se později vrátili ještě několikrát.

WANTED

LORDS OF THUNDER

JTAC – THE MOST
EFFECTIVE
BOOTS ON THE GROUND

NEJBLIŽŠÍ TERMÍN VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ
15. – 16. 7. 2021

HLEDÁME **VYSOCE MOTIVOVANÉ** OSOBNOSTI SE SMYSLEM PRO TÝMOVOU PRÁCI.
POKUD MLUVÍŠ ANGLICKY, MÁŠ ZDRAVOTNÍ KVALIFIKACI „A“, PŘEDCHOZÍ PRAXI
NEJLÉPE U BOJOVÝCH JEDNOTEK A PŘEDPOKLAD K ZÍSKÁNÍ BP „TAJNÉ“,
NABÍZÍME TI **PRESTIŽNÍ PRÁCI NA POZICÍCH JTAC A ROMAD**
V DYNAMICKÉM KOLEKTIVU, KDE SE BUDEŠ DÁLE ROZVÍJET
A KONEČNĚ NASTARTUJEŠ SVOU KARIÉRU!

ŽIVOTOPIS A MOTIVAČNÍ DOPIS POSÍLEJTE NA CZECHFAC@ARMY.CZ NEJPOZDĚJI DO 2. 7. 2021. VÍCE NA CZECH JTAC.